

היינט פאר אונזערע

№ 59

Łódź, Środa 9 marca 1932 r.

צענטער 'אהרגאנג

לאדו, מיטוואך, א' אדר ב' תרצ"ב

№ 59

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 פערטריכאווער 21, טעל. 224-71.

אריינזאנדערונג הייז אמעריקא ווערט אפגעשערט אויף צוויי יאהר א נייעם „פיל" אריינגעטראגען אין אמעריקאנער קאנגרעס

יודישע דעלעגאציע פייט האנדעלס-מיניסטער

ווארשע, 8. (טעלעגראפיש) פון אינווער קא-רעספאנדענט א יודישע דעלעגאציע, וואס איז בע-שטאנען פון דעם, ווישליצקי, געפנער און זייערמאן האט היינט קאנפערענס מיט'ן האנדעלס-מיניסטער ווענעז א ריזע שטייערען און פאטענציען-פראגען.

די ליטערארישע פלענער פון וואלדימיר זשאבאטינסקי

אמסטערדאם (יט"א) וואלדימיר זשאבאטינסקי האט בעת זיין בעזוך אין האללאנד אין א געשפרעך מיט'ן אמסטערדאמער יט"א-קארעספאנ-דענט ערקלערט, אז ער גרובליט איצט איבער א דראמע, וואס שילדערט דאס געשטאלט פון יעקב-אבינא.

די דראמע וועט ערשיינען אונטער זשאבא-טינסקי'ס ליטערארישען פסעוידאנים, אטאלענא. די ביבלישע געשטאלטען האבען א גרויסע יוצי-הונגס-קראפט פאר זשאבאטינסקי'ן און ער פלעגט אויך צו שרייבען א דראמע וועגן דוד המלך.

טרויער-זיצונג אין דער טיים-קאמיסיע צוליב בריאנ'ס טויט

ווארשע, 8. (טעלעגראפיש) פון אינווער קא-רעספאנדענט.

היינט איז פארגעקומען א טרויער-זיצונג צו ליב'ן טויט פון פראנצויזישען מיניסטער בריאן. עס האבען געהאלטען טרויער-רעדעס די דע-פוטאטען ראיווילי, סטראנסקי, און טשאפניסקי.

וואס ינגסטן, 8. (יט"א טעלעגראפיש). אין אמעריקאנער קאנגרעס אין אריינגעטראגען געהא-רען א „פיל" לויט וועלכען ס'זאל אפגעשטעלט ווע-רען די אימיגראציע אויף 2 יאהר. אריינגעלאזט וועלען גאר ווערען בלויז הויך-קוואליפיקירטע אר-בייטער מיט ספעציעלע ערלויבנישען פון מלוכה-סעקרעטאר.

געגען מיליטערישען גייסט פון די האלענדישע היטלעריסטען

אמסטערדאם (יט"א) צוליב דעם, וואס די נאציאנאל-סאציאליסטישע בעוועגונג אין הא-לאנד נעמט אן, פונקט ווי אין דייטשלאנד, מילי-טערישע פארמען, האט די האלענדישע רעגירונג פארגעשטעלט דעם פארלאמענט א געווען-פראיעקט, וואס וועט פאר דעם פערבאט צו שאפען בעווא-סענט ארגאניזאציעס, וועלכע פיהרען דורך מילי-טערישע אייגנען.

די לעצטע שעה'ן פון בריאנ'ס לעבען

גאנצער וועלט האט היינט פערשעפונגליכט ארטיקלען געווידמעט בריאנען.

צוליב בריאנ'ס לויט

וועט שבת נישט פארקומען קיין זיצונג פון דער ענטוואפנונגס-קאמפערענץ געגן 8. (טעל.) אין אנהויב פון דער זיצונג פון דער גענעראל-קאמיסיע פון דער ענט-וואפנונגס-קאנפערענץ האט דער פארויצער הענדער-סאן געהאלטען א רעדע געווידמעט דעם אנדענק פון פערשטארבענעם בריאן.

צום סוף האט הענדערסאן מוידע געווען, אז שבת אין טאג פון בריאנ'ס לויט וועט גישט פארקור-מען קיין זיצונג, כדי צו געבען די דעלעגאטען מעג-ליכקייטען ויך צו בעשיליגען אין דער לויט.

פארוואס בריאנ'ס טויט איז געוועזן אונערווארטעט

פאריז, 8. (טעל.) באן מיט עטליכע ווא-קצען צוריק האבען די דאקטוירים פערשטעטעלט בריאנ'ס צושטאנד פאר האפנונגסלאז. יעדען טאג האט מען ויך געריכט אויף דער קאטאסטראפע, גאר פאר דער עפענטליכקייט האט מען דאס געהאל-טען בסוד, ווייל בריאן האט אויפגעקומען געלענען צייטונגען, דעריבער איז די ידיעה וועגען בריאנ'ס טויט געקומען אזוי נישט דערווארטעט.

אין די לעצטע טעג האבען די דאקטוירים בריאנען פערבאטען צו רויכערען, דאס האט איהם שטארק געפייניגט.

מאנטאג פארמיטאג האט בריאן פערלירען דאס בעוואוסטזיין, וואס איז בלויז צווייגעקומען אויף א קורצען מאמענט.

אום האלב 11 האט זיך אנגעהויבען די אגא-ניס און האלב 3 איז ער געשטארבען.

צום טויט פון אריסטיד בריאן

א פייערליכע לויט

פאריז, 8. (טעל.) אויף טאדיעס פאר-שלאג האט די פראנצויזישע רעגירונג בעשלאסען איינצוארדנען א פייערליכע לויט, וואס וועט זיך אנהויבען פון אויסער'ן מיניסטעריום שבת.

דאגערשטאג דעם 10 מערץ וועט מען דעם טויטען קערפער איבערפיהרען אין אויסער'ן מיניס-טעריום.

שבת וועט טאדיע האלטען א גרויסע טרויער-רעדע.

מיטגעפיהל-דעפעשען פון דער גאנצער וועלט

פאריז, 8. (טעל.) דער פראנצויזישער מלוכה-פרעזידענט בעקאמט מיטגעפיהל-דעפעשען פון דער גאנצער וועלט. די אלמנה פון פערשטאר-בענעם שטרענעמאן האט אויך געשיקט א מיטג-פיהל-דעפעשע.

די סיבה פון טויט

פאריז, 8. (טעל.) דער עמערי, וועלכער האט פערברענגט ביי בריאנען אין לעצטען מאמענט, האט ערקלערט די פרעסע: „פארשטעהער אז בריאן איז געשטארבען פון א מחדא-אפאלעקציע און יסורים.

די אויסלענדישע פרעסע

פאריז, 8. (טעל.) די פרעסע פון דער

אויבען לינקס: בריאן און שטועבער אין לאקאנא. אויבען מיטעל: בריאן אויף אורלויב. אויבען רעכטס: בריאן אין געמ. אונטן לינקס: בריאנ'ס בילד, ווען ר'אז צום ערשטן מאל געווארן פרעמיער. אונטן רעכטס: בריאן אויף בעזוך אין צערלין מיט לאוועל'ן און בריינגאן

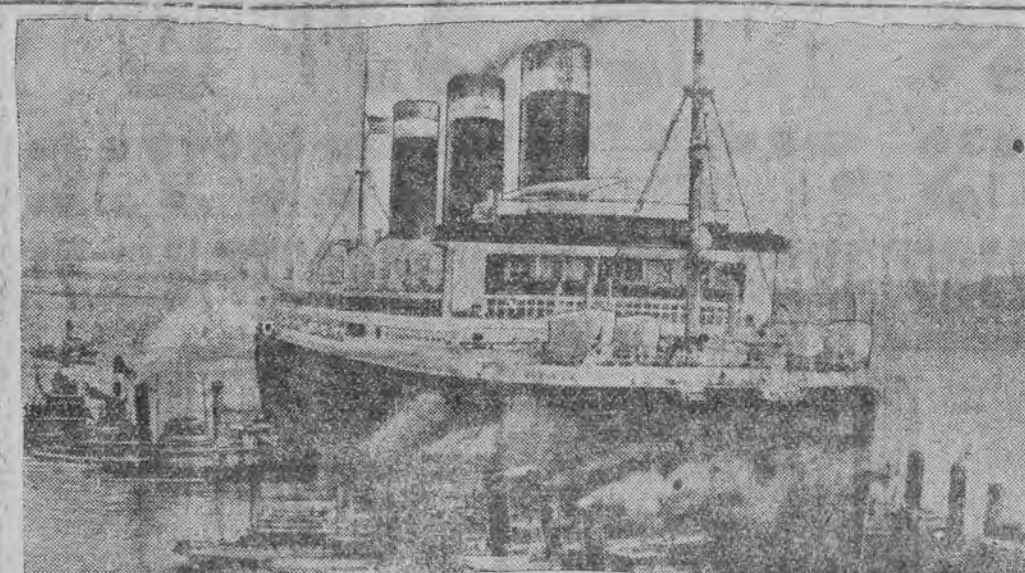
ענדערונגען אין דער רעגירונג פיעראצקי זאל ווערען פרעמיער

דער פרעמיער פון פארטאגאל, סעראפיו און וועלכען עס איז אויסגעפירט געווארן אנטענסטאט

ווידער שטארבען מענשען אויף דער שרעקליכער פאפאגאי-הראנקהייט

פאר א קורצע צייט, דער אינזשעניער איז נאך עטליכע טאג געשטארבען.
כמעט גלייכצייטיג איז געשטארבען דעם אינזשעניער פון אויף אויף דער דעוועלפער קרענק.
ביים אינזשעניער איז הייז איז פערהאן א פאר פאגא, וועלכע מ'האט איבערגעפירט אין באקטע-רעאקטארן קאנצענטראטאן אין בערלין.
אין קעלן איז פערדענעט געווארען צו רעג-סטריקע אלע פאנאליעס וועלכע מ'וועט איבערגע-געבען ווערען דער סאניטארער מאכט.

די אמאליגע דייטשע שיף „פאלטערנאנד“ וועלכע די אמעריקאנער האפצו בעקומען מיינען ווערן אויסגע-טראקטעט (היינט „לעוואנט“) אויפ'ן וועג פון אמעריקא קיין דייטשלאנד

ווארשא 8 (טעל.) נעכטען האבען אין סיים ווידעראמאל שטארק קורסירט קלאנגען וועגען ענדערונגען אין דער רעגירונג.
מען האט אנגעוויזען, אז באלד נאך דער סיים-סעסיע, וועט זיך די איצטיגע רעגירונג אנטפערן אין דייטשע.
אין דער נייער רעגירונג זאל פיעראצקי ווע-רען פרעמיער און מאטשעווסקי-וויצע-פרעמיער.
ווי מען גיט איבער זאל שוין זיין פערטיק די ליסטע פון דער נייער רעגירונג.

ווינאגראדאו - צימער אין יוד. וויסענשאפטליכע אינסטיטוט

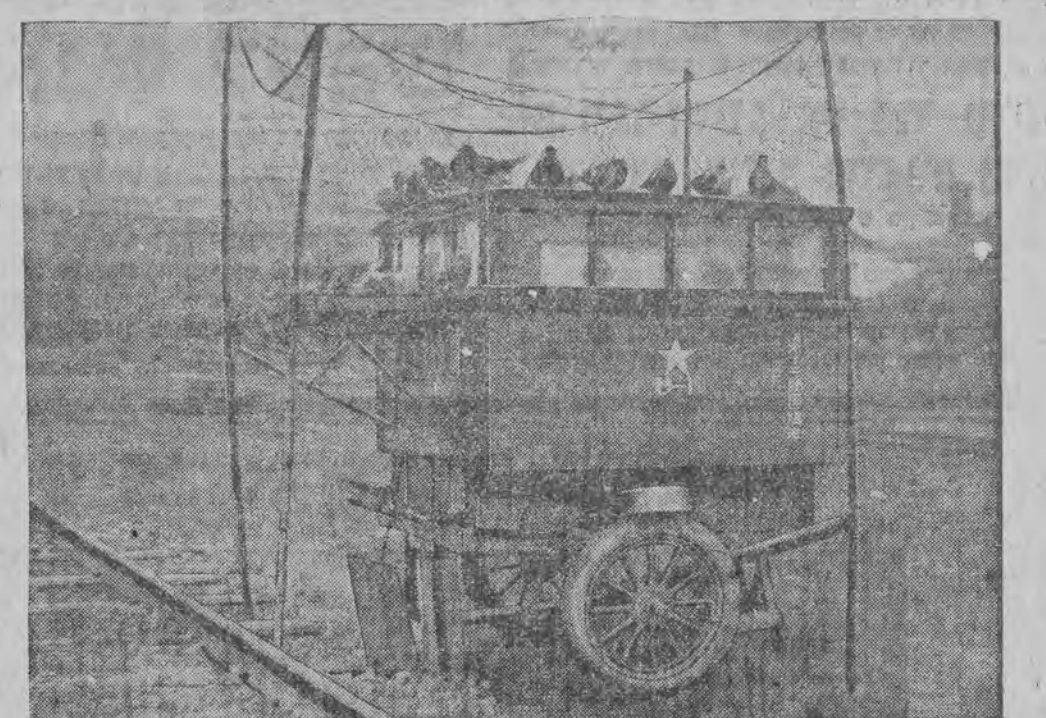
ווינאגראדאו (י.א.א.) דער בעוואוסטער יודישער פליכטלינג-ליסטע ווינאגראדאו וועלכער וואוינט די לעצטע יארען אין די פערזאנליכע שטאטען, האט די גאנצע צייט ארויסגעוויזען א גרויסען אנטערעס צו דער ארבייט פון „יווא“, ווען יוסף ווינאגראדאו-דאו איז געווען מיט דריי יאהר צוריק אין ווילנע. האט ער זיך בעוואוסט פערזאנליכע מיטן שטאטער מוזעאם און פון אסתר רחל קאמינסקי און האט אפגעגעבען פאר'ן דאזיגען יווא-מוזעאם ווערט פארשטייטליך.
איצט האט ה' יוסף ווינאגראדאו זיך גע-וויילט מיט א גרעסער סומע אויף דעם בנין פון „יווא“ און האט אויך איבערגעגעבן פאר די וואלוטע פון יווא דערהער א גרויסע צאהל ווערטפולע אביעקטן, וואס זענען פערבליבען מיט זיין ארטיסטישער פעטיגקייט, די קאסטעס מיטן מאטעריעל דענען שוין ארויסגעשניטן פון אמעריקע קיין ווילנע. דער „יווא“ האט בעשלאסען אנצוהערען און צימער אין דעם אייגענעם בנין פון „יווא“ (ווינאגראדאו, 18) אויפ'ן נאמען פון יוסף ווינאגראדאו.

כינעזער אפגעשלאגען א שטאדלעך יאפאנישע אנגריף

שאנגחאי 8 (טעל.) אויפן שאנגחאי-מאנאט קומען כסדר פאר קאמפאן.
די יאפאנער האבען אנגעהויבען א שטארקען קאמף אויף דער כינעזער פאזיציע ביי סא-טשאנג.
עס האט זיך ענטוויקעלט א פערעקשטער קאמף אין די יאפאנער זענען געווען געוואונען זיך צו-ויק צוצוהייערן מיט גרויסע פערלעסטען.
פון יאפאנישע קוועלען איז מען מודיע, אז

לאנדאן 8 (טעל.) אין שאנגחאי האט מען פערשטעטעט עטליכע פאזיציען פון כינעזער און דושימא.
אונטער די הרבות פון באמבארדירטען קווארטאל-שטעט ליגען נאך מאסען מוילע כינעזער. מען האט מורא, אז ווי נאך עס וועט זיך מאכען ווארימערע וועטערען, וועט אויסברעכען אבי-פידעמיע.

יאפאנער מארשירען ווייטער
לאנדאן 8 (טעל.) יאפאנישע א-סטיילונגען האבען נעכטען בעזעצט די באה-סעאפיע קרא-דון אויף דער ליניע שא-כאי נאנקין.
דער ווייטערדיגער יאפאנישער מארש איז געריכטעט אויף אן-קין.

קריגס-מיינע פון דער יאפאנישער ארמיע אונטער שאנא-א

שייטלעך שריינען
ווי אויך פערמינע שייטלעך
צו ביליגע פרייען
ביי פרוי ב. פארשוצקא. קאמיענא 5
2-סער הויף, לינקס 2-טער שטאק.

צי האט דיר עפעס פאסירט?
צי ווילסטו וויסען וועגען דיי צוקונפט?
ווענד דיר זאגסט און דארט וועסטו געפינען דין טרייט ביי דעם בעוואוסטען
כוראמאט ט. בעלדקי, פאמארט קא 14
וואוינאג 4/5, פראנץ, 2-טער שטאק
וועלכער האט זיך בעריהמט געמאכט מיט זיינע וויסענשאפטליכע עקספערי-מענטען אין משך פון 30-יעהריגער פראקטיק. ווייסט צו זאגען אלע געהיימ-נישען, זאגט נעמען, ופר עס איז דין שונא און פריינד, קענסט דיר נענוי אינפארמירען אין יעדער אנגעלעגענהייט, טרעפט דין פערגאנגענהייט, גע-געווארט און צוקונפט. ערטיילט די בעסטע עצות, סרעפט פון פאטענציאלעס. אויב דו לייסט מאראליש, ווייסט נישט ווי אוי אויסצובעסערן דין לאנע, זאגט זיך נישט און קום זאפארט צו מיר, וואו דו בעקומסט גלייך א געטרייע עצה, וואס וועט דיר אויספירען אויף א גלייכען וועג.
אין נעם אן פון 10 פרייז 10 אונטער.

אונטער חשבו'ען פריינד און קאלענע שמעון פאזשענ-משעווסקי צוליב'ן טויט פון זיין אונטערנעמליכער
מוטער נ. ע.
זייער מיר אויס אונטער טיפסטען מיטגעפאל.
זייט געטרייט
יאקוב לאנדסבערג.
מאניעס ראזענבערג.
1561

עכטע נומער און כשר'ן

ווייזן

צו די ביליגסטע פרייען

צו 75 און 65 גראשען

פאר א 1/4 ליטער

צו בעקומען ביי דער לאנגיעהריגער בעוואוסטער פירמע

„בארודין“

אינה: מענדיל בארגשטיין, לאדז

נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58

רעשמי

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנץ, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמאדארנס,

ביליצער, טאמאשווער און לאדזער

אויף אנציגער און פאלטענס

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערציגט און, ביי

SZCZESLIWY

נאוואמיעסקא 5, פראנץ, II שטאק

פילישער פאווילאן אויף דעם תל-אביב-אויסשטעלונג

וואס פאר א פילישער פאווילאן? די פילישע ארץ-ישראל דיגע האנדעלס-קאמערס טיילט מיט: די ארבייטער צייט ארגאניזירט דעם פילישען פאווילאן אויף דער תל-אביב-אויסשטעלונג ווערען שוין פערענדיגט. דער קאמיטעט פון פילישען פאווילאן ה' א. פנקער פארהערט אפ דעם 13-טען ה. ח. קיין תל-אביב, וואו ער וועט אויפ'ן ארט אנטהערן מיט אלע אנגעלעגטע נעגאציעס, וואס זענען נאך די פילישע אויסשטעלונג. דער און די האנדעלס-בעצירונגען צווישען פילישע און ארץ-ישראל. עטליכע צענדליג פילישע פירמען האבען שוין בעסטעלט פלעצער אויף דער אויסשטעלונג צוה. אונדז די מלוכה'שע טעלעפאן-און ראדיא-אונטערנעמונגען, דער מלוכה'שער ספירט-מאנאפאל, טאמאשאווער קונסט-ווערק-פאבריק, נ. עטינגאן ענד קאמפ. לאנד, בלאזאג ציגארעטען אין קאסאוויץ, בלאזאג שקלאנע' אין פערקאטא, ק. וואשילאנסקי, ווארשע, פריערדיק פולס, ווארשע, די ביטמארק-הוטע א. א. אזוי ארום וועלען במעס אלע צווייגען פון דער פילישער עקספארט-איני-דוסטריע זיין רעפרעזענטירט אויף דער אויסשטעלונג. ווייטערע אנגעלעגטע ווערען אנגענומען שפעטסטנס ביי דעם 12-טען מערץ.

150 אמעריקאנער יודען בעזע-צען זיך אין ארץ-ישראל

ביי-יארק, 8. (יט"א טעלעגראפיש). מיט דעם שיף „אפטיאניא" איז אפגעפארהען א גרופע פון וואונדער-און-פופציג אמעריקאנער יודען, קיין ארץ-ישראל, וועלכע פאָהרען אהין זיך בעזעצען אויף שטענדיג.

סער דזשאן טשענסעלאר

הויפט-רעדנער פון א פערזאנלונג וואס איז איינגעארדענט דורך אנאליטי-ציוניסטישער געזעלשאפט אין לאנדאן

לאנדאן, 8. (יט"א) די אנט-ציוניסטישע, גייר ענד מיליאניסט-אקטישען אין לאנדאן האט איר געקלינגט אנגעפערטליכע פערזאנלונג אויף וועלכע עס וועט געשאפען ווערען א געוונדיג-ספאנד פאר ארבייטער קינדער, אלס הויפט-רעדנער אויף דער פערזאנלונג ווערט אנגעטירט דער געו. הויף-קאמיטעט פון א"י סער דזשאן טשענסעלאר, אין אויסרוף, וועלכען די „אקאסילאן" האט ביי דער געלעגנהייט פערפערטליכט ווערען געזאגט צו.

מער דאָרף בלויז פערגלייכען דאס אויסזעהן פון יודישע קינדער מיט'ן אויסזעהן פון ארבייטער קינדער אין א"י, כדי זיך איבערצייגען אז אין א"י איז מעגליך דאס פולקאמע געוונד פון אלע קינדער. צווישען די אראבער הערשט אבערגעלויבען און אונקענטעניש פון היגענע, די מוטערס לאזען די קינדער זיך וואלגענען אין שמוץ, מחמת זיי האבען מווא, אז א רייך-געווארענע קינד וועט אויף זיך ציהען א „ביי אויג" אויגען-קראנקהייטען זענען צווישען די קינדער זעהר פערשפרייט, אלס הייל-מיטעל ווערט אין קראנקען אויג געשריפט ציבעלעס זאפט. מען קען זעהען צעהנדליגער גראפישע קינדער וואס אויף זייערע אנגעשוואלענע אויגען נאך לען זיך מחנות פליגען.

לעאניד פאסטערנאק 70 יאהר אלט

בערלין, 8. (יט"א) די טעג האט פערענדיגט זיין 70-טען לעבענס-יאהר דער בערייטענער יודישער מאלער און גראפיקער לעאניד פאסטערנאק. געבוירן דעם 17-טען לויט זיין בילדונג אין פאסטערנאק א „ידיש" ער האט זיך אבער אינגאנצען „יודיש" מעט דער מאלעריי, זיין ערשטעס גרויס בילד „א בריוו פון דעם היים" איז אין 1869 אפגעקויפט געווארען דורכ'ן מאסקווער מוזעאום. זיין ווערק „סטור דענטען פאר'ן עקזאמען" איז אין 1895 אויסגעצייכנט געווארען מיט א גאלדענעם מעדאל (איינצ) אין דער פאריווער לוקסעמבורג-גאלעריי. אין 1894 איז פאסטערנאק באמינירט געווארען אלס פראפעסאר פון מאסקווער הויכשול פאר מאלעריי. זייט דער רעוואלוציע לעבט לעאניד פאסטערנאק נאך אין בערלין, ער האט פארטרעטירט ביאליקן, סאקאלאוו, דיד פרישמאנען, שוואל טשערניאק, סקי, פראפ. איינשטיינען, פראפ. האנדאקאן, און פיל אנדערע. אין 1927 איז אין בערלין סארגעקומען אן אויסשטעלונג פון זיינע אקווארעלען און צייכונגען פון ארץ-ישראל. פאסטערנאק האט פערפערטליכט א בוך ווענען רעמבראנדט, אין העברעאיש און יודיש. לכבוד דעם 70-ערהיגען יובילעאום פון קינסטלער איז אין בערלין פארגעקומען די ערשטונג פון ארבייטער-שטעלונג פון לעאניד פאסטערנאק'ס נייע ווערק.

דייטשע בעגריסונג צום אמע-ריקאנער פרא-פאלעסטינא-האמיטעט

וואס יונגסטאן, (יט"א). דער אמעריקאנער פרא-פאלעסטינא-האמיטעט האט בעקומען צוגעשיקט א בעגריסונגס-בריוו פון דייטשען פרא-פאלעסטינער קאמיטעט, אונטערנעמער דורכ'ן פערזענלעכע פון דעם לעצטען, גראף בערגסלאף, דער דייטשער קאמיטעט דריקט אויס דעם וואונט פון א שטענדיגען קאנטאקט צווישען ביידע קאמיטעטען און אלע ארבעטליכע פרא-פאלעסטינע-קערפערשאפטען פאר דעם דערגרייכונג פון זייער געמיינזאמע ציל.

יודיש מעאטער איז „פיל הארמאניע" דירעקציע: ד. צעלמיסער און א. בעזמאן.

מיט גרויס שפאנונג דערווארט מען דעם זעלטענעם מעאטער-אוווענד זונטאג, דעם 13 מערץ

דזשעב רעכטייט

- 1) אין זיין גרויסער שראנער-פיעסע, וואו ער האט דעם שטארקסטען ערפאלג.
- 2) אין די בעסטע לידער פון זיין רייכען רעפערטואר.
- 3) אין די אנציהענדסטע מעני פון זיין אריגינעלער טאנץ-סונסט.
- 4) יוכבד זילבערג אין איהר לידער-רעפערטואר טעקסט און מוזיק געשריבען ספעציעל פאר איהר פון רושעק רעכטצ'יט.
- 5) פארטייט - מארגען.

פארטייט - מארגען.

קאנצלער בריינג וועגען א מעגליכקייט

פון א אינפלאציע אין דייטשלאנד בערלין, 8. (ספ. טעל.) אין א פאליטישע רע-דע אין עסען האט קאנצלער בריינג געזאגט צווישען אונדז די דייטשע רעגירונג שטעלט זיך געגען אביאנפלאציע, נאך אויב עס וועט פארט קומען צו א אינפלאציע, וועט דאס זיין א שווערע לאגע פאר'ן איינציגען דור, וועלכער דארף איבערלעבען אונדז צוויי דעוואלוציעס.

וואס ערקלערט דער אנפאלער אויפ'ן דייטשען באטשאפט-ראט אין מאסקווע

מאסקווע, 8. (ספ. טעל.) די היינטיגע מא-סקווער פרעסע איז מודיע, אז דער אנפאלער אויפ'ן דייטשען באטשאפט-ראט שטערן, האט ערקלערט, אז ער האט אויסגעפיהרט דעם אנפאלען א בע-סעהל פון אויסלאנד. שטערן געהערט צו א טערמאטישע ארגא-ניזאציע וואס האט דעם ציל ארויסצורופען א דיר-פלאמאטישען קאנפליקט צווישען ראטען-פערבאנד און מערב-איראפעאישע מלוכות, בכדי ארויסצור-פען אביאנפלאציע קריזיס אין רוסלאנד.

ארבייטס-מיניסטער וועט געבן אנאליטישע דערווי

ווענען דער אקציע פיליגער צו מאכן ערעהמריע

ווארשע, 8. (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). ווי מען גיט איבער וועט אין די נא-הענטע טעג דער ארבייטס-מיניסטער געבען אנאלי-טערוויאז ווענען דער שטעלונג פון מיניסטעריום צו דער אקציע ביליגער צו מאכען עלעקטרישע בעלייט טונג.

שבת - אפיציעלער אפרוה-טאג די אקציע פאר א 5-טאגניגע ארבייטס-וואך איז ד' פעראייניגטע שטאטען

ביי-יארק, 8. (יט"א) קאנגרעסמאן בויטען האט אויסגעארבייט א ביל, לויט וועלכען עס דארף אויך דער צייט פון קריזיס אננעפיהרט ווערען א 5-טאגניגע ארבייטס-וואך, אזוי דאס אויך שבת נאל אנערקענט ווערען אלס אפיציעלער אפרוה-טאג.

דער דאזיגער פאליצקס ווערט שטארק אונ-טערשטיצט דורך די אמעריקאנער „שומרי שבת" מיט ד'ר בערנארד בראכמאן בראש, וועלכע פיה-דען א שטארקע פראפאגאנדע פאר דעם ביל פון קאנגרעסמאן בויטען. ד'ר בראכמאן איז אויסגעטרעטען מיט א פראפאגאנדע פון א 5-טאגניגער ארבייטס וואך שוין אין יאהר 1915.

בלוטיגע געשעהענישע ביי פארדיס פאבריקען

ביי-יארק, 8. (ספ. טעל.) עטליכע טויזענד ארבייטסלאזע האבען נעכטען דעמאנסטרירט פאר פארדיס פאבריקען, עס איז געקומען צו א בלוטיגע צוואנענשטיק מיט פאליציי. מניח פערזאן זענען דערהרגעט געווארען און סופציג ווענען שווער-פערזאנלעכע געווארען, דע-רונטער 7 פאליצייסטען. די ארבייטסלאזע טרעטען אבער נישט אפ. מען האט ארויסגעוואפען מיליטער צו פעהיטען פון נויט-טערדיגע געשעהענישען.

בערלינער היטלעריסטען אפ-געשטעלט די יודען-העצע

פון די חלענערע שטעט ענטלויפען יודען מאסענווייז איבער די צייט פון די וואהלען

בערלין, 8. (יט"א טעלעגראפיש). אין דעם מבול פון די וואהל-אויסרופען און פלאקאטען האט טען זיך די היטלעריסטען אין בערלין אפ פון הע-צען געגען ווערען, דאגעגען קומען אן פון די קלע-נערע שטעט אין דייטשלאנד יודען, אז די היטלע-ריסטען פיהרען א שטארקע אנטיסעמיטישע פראפא-גאנדע, פון פיל שטעט אנטלויפען די יודען, און לאזען איבער די דירות און געשעפטען אויף הפקר איבער דער צייט פון די פרעזידענט-וואהלען.

אין ארץ-ישראל ארבייט א גוט ארגאניזירטע באניטען-באנדע

פריש פון דעם מארד אויף שמואל גומערמאן

ירושלים, 8. (יט"א טעלעגראפיש). אין ציר-זאמענהאנג מיט דער ערמארדונג פון דעם יוד שמו-אל גומערמאן איז עפענטשטעלט געווארען, אז די מערדער האבען זיך אריינגעריסען צום יוד אין הויז און האבען אין איהם אריינגעשטען 3 קוילען. ביים קבר האט מספיד געווען הרב קאנצל, אין וועלכען ער האט אונטערגעשטראכען דער מאג-געל אין לעבעדיגקייט פון די יודען אין עמק. ווענען דעם מארד האט א דעלעגאציע אי-נ-טערעגירט ביי דער פאליציי, דער פאליציי איז אויס-מערקאם געווארען אז דאס איז אין די לעצטע וואכען שוין דער צווייטער מארד, פון וועל-כען די מערדער זענען נישט ענטדעקט געווארען. די פאליציי איז אין דער מיינונג אז אין עמק-פריש א גוט-ארגאניזירטע באניטען-באנדע.

וואיקס פון יודישער ארבייט

פריאז

דער אפאסטאל פון שלום

דער בייטיגער קלעמאטאס האט געהאט אפאל געזאגט: וואס איז דער אונטערשיד צווישן פאפא קארע און בייטיגער? דער אונטערשיד בעשטעהט אין דעם, וואס פאפאקארע ווילט אלצייט און פערשטעהט גארנישט אין בריאן וויס גארנישט און פערשטעהט אלצייט. ווי אין יעדע פארדאקס איז דא זעהר פיל איבערגעטריבען. אבער ריכטיג איז, אז דער פערשטאנדענער פערמאנענטער פראצעדורשער מיר גיסטער אריינסטירט בריאן האט גישט א דאנק זינגע קענטענישען גישט א דאנק זיין בלע: דענדער ערודי ציע געזאגט זיין פאליטישע קארעיערע און זיך דער חויבען צו דער שטעלונג, וועלכע ער האט פערנער מען אין דער וועלט-פאליטיק: צו זיין איינער פון די איינפלוסריכטיגסטע און דעציידירענדסטע פאליטיק קער אין אייראפע. זיין שטעלונג האט ער געהאט צו פערדאקסן דעם אויסגעווערענהליך ענטוויקלעל טען פאליטישען חוש, דער פעהיגקייט אויפצוקאן פון דער פאליטישער פראצעדורשער און שווייט מען אין איהר ווי אין א הימיש וואסער, וויין פאר ליטישען טאלאנט און בעגאבונג אין קודם כל דעם אומשטאנד, וואס ער איז געווען א פאליטיקער האט א געוויסע אידעא, און לויט אלע סיגנאל, האט ער אין דער אידעא אויפריכטיג געגלויבט און איז איהר אויפריכטיג געווען איבערגעזעצט: דאס איז געווען די אידעא פון שלום אויף דער וועלט.

נאך וועלט-דיקטאטור איז בריאן געווארען דער אפאסטאל פון שלום. דאס איז געווארען זיין אידעא פיקס, מיט דער אידעא האט ער געלעבט און איהר האט ער אפגעגעבען רינגע רינגע פאליטישע פער הייגקייטען. ער איז געווארען דער אפאסטאל פון שלום און פון דער איינפלוסריכטיגסטער וועלכע האט דאך אין איהר יסוד דעם געדאנק און די אידעא פון שלום, דער פעלקער-ליגע. אויף דער צייט פון נאך דער וועלט-מלחמה איז גישט געווען קיין איין וויכטיגע טיגע געשעהעניש, וואס זאל האבען א שייכות צו דער פערמאנענטער פון שלום צווישן די מלחמות און צו וועלכער עס זאל גישט האבען א דירעקטע שייכות. דער בייטיגער פראגראם איז דייטש לאנד, ער האט דאס אנגעקניפט די נייע פרייד ליכע בעציהונגען צווישן די בייידע לענדער, וואס זייערע בעציהונגען האבען און וועלכע האבען די ענטוויקלענדיג פערמאנענט פאר דער געשטאלטונג פון די פעהעלעכענישען אין אייראפע, מיט זיין באמערקטע און פערמאנענטע די פאליטיקאציע פון אייראפע, וועלכע איז געווען דער ציל פון דעם אפמאך אין לאקאר בא. בריאן האט אויפגענומען די אידעא פון פאך אייראפע און האט זי געפירט פערוויקליכען אין רעאלען פאליטישען לעבען. ער איז עס געווען דער פאליטיקער, וועלכער האט געהאט דעם מוט צו זאגן: כל זמן אויך בין ביי דער מאכט, וועט קיין קיין גישט זיין.

אויף דער פאליטישער אינטערנאציאנאלער צו רענע איז בריאן געווען איינע פון די פאפולערסטע אויב גישט די פאפולערסטע און בעליבסטע פיגור אין דער וועלט. ער איז מיט א קורצע צייט צוריק אהעם פון די פאליטישע געשעפטען און האט זיך אויך צוריקגעווענען פון דער ארבייט אין גענה, איז דאס געווארען א לעדיגער פלאץ, וועלכען קיין בער האט דערווייל גישט געווינען צו פערפילען. קיין גענה איז אראפגעקומען אלס פאליטישער פון פראגראם דער איינפלוסריכטיגסטער טארדיע, דארט וועט דער טיידן, דער אפאליטער סאציאליסט פאל באנקאר, אבער קיינער פון זיי קאן זיך אין דער ווייטסטער מאס גישט פערגלייכען מיט דער וויר קנה, מיט דעם אויטאריטעט, מיט דעם צוויבער, וועלכען עס האט פערמאנט בריאן.

דער פעלקער-בונד לעבט איבער טראגישע מאך מענטשן. א קליינער געזעלשאפט פון די ארבייטען אין גענה האט די טעג געמאכט א שארפונג, אפער אומשטיגן סך הכל פון דער טעטיגקייט פון פעלקער-בונד. עס איז באמת א טרייערע בילד, א סצענע, אויף וועלכער מער אדער וועניגער פער היגע פאליטישע אקטיארען טרעטען ארויס מיט מער אדער וועניגער געשיקטע דעמאנאציעס, וואס זייער הויפט-שטריך איז: אונטערפרייטקייט, ווער-טער, וואס זענען אויסגעריכענט בלויז פאר דער טרייבער, קיין איינציג אמת-דיי, קיין איינציג ווירק זאם ווארט, אזא ווארט האט מען געזאגט הילפען בלויז פון ברייבער, מיט איהם, בעגריקט דערינעל-בער פאליטיסט, איז פארגעקומען א מאדענע זאך: אין משך פון לאנגע יארען האט מען איהם אין פראגראם געהאלטען פאר א מוסטער פון פריי-ציעלדיגקייט און ערשט אויף דער עלטער איז ער געווארען א מוסטער פון פאליטישען אידעאליזם; ער איז געווארען דער אויסדרוק פון היינטיגע גייסט וואס דארף יעדענפאלס הערשען און פעלקער-בונד.

דער אפאסטאל צו דינען דעם געדאנק פון שלום אויף דער וועלט האט בריאן געשטעלט אין רשות זיינע אונגעהויערע פעהיגקייטען און אין דער פרייטער רייה זיין קאלאקאלען רעדנערשען טא-לאנט, ווענען דאזיגען טאלאנט דערצעהלט מען לעיענדעס. בריאן איז געווען איינער פון די גרעסטע רעדנער אין אונזער צייט. ער פלעגט בעציהונגען מיט דער קראפט פון זיין ווארט, וועלכעס ער האט דערפיהרט אין טעכניק און אין אויסדרוק צו דער העכסטער פאקאמעהייט. די מיינעכעסע טעמע, וואס ער האט געזאגט, איז געווען פראגע האט שטענדיג געקומען גאר אפגעווערען גלאנץ, און דערע ביידייטונג, ווען ער איז פלעגט זיך צוריהערען דאס מיט זיין וואונדערליכער רעדנער-קראפט.

און פאר בריאנען איז די פראגע פון שלום

בערלין (י"ט"א) ד"ר א. סינגאלאווסקי, עקזעקוטיוו-מיטגליד פון וועלט-פערבאנד „ארט", האט אויך זיין רייזע איבער די צענטערן פון מירא אייראפא פערבראכט עטליכע וואכען אין דא-טען-פערבאנד, וואו ער האט אין פיל קלענערע און גרעסערע שטעט שטודירט די ענדערונגען, וואס זענען אין די לעצטע 2 יאהר פארגעקומען אין דער יודישער לאנד און האט זיך אויך גענוי בעקענט מיט דער „ארט"-ארבייט. ד"ר סינגאלאווסקי האט אין ענדסטער בעריהונג מיט די פערמאנענט-רעסירטע קרייזען פון דער יודישער בעפעלקערונג און מיט די מאסגעבענדע אינסטאנצען אויפגע-קלערט די נאכגעשטעטע אויפגעבן פון „ארט". פערבאנד אין די שטעט און אין די יודישע קאלאניעס, וואו דער „ארט" גרינדעט געווערליכע אונטערנעמונגען אלס געזעץ-פרנסה פאר א סייף פון דער קאלאניסטישער בעפעלקערונג.

אין געשפרייט מיט דעם יט"א-פארשטעלער האט ד"ר סינגאלאווסקי זיך אויסגעדרוקט, אז דער פארשריט, וואס ער האט געטונגעשעלט בעת זיין איינפירען בעוון אין יודישען לעבען איז זעהר בעדייטענד און ווערט פון קיינעם גישט געליקענט אפילו אין יענע ערטער, וואס לידען לעצטענס פון דערענעם-שוועריגקייטען.

בעריהערנדיג די פראגע ווענען דעם, אין וועלכער מאס די בעזונדערע יודישע נויטען פער-שוואנדען ממילא דורך דער גלעגעהענער רעקא-סטרוקציע פון לאנד, האט ד"ר סינגאלאווסקי ער-

קלערט: איצט ווען אנשטאט דער פאליטיק פון געלאסטענע פערמאנענט-שטעלען (פערמאכטע גע-שעפטען פאר ארבייטער און אנגעשטעלטע פון בעשטימטע בעטריבען, וואו דאס קוין-רעכט איז שטרענג נאכמירט) לאזט זיך בעמערקען א נייער קורס אין דער ריכטונג פון אפנעם סארוועטשע-האנדלע און צוליב דעם ווערט שטארק געשטייט די ענטוויקלונג פון קליין אינדוסטריע און האנד-ווערק - שאפען זיך נאנץ גינסטיגע בעדינגונגען פאר דער יודישער בעפעלקערונג אין די קלענערע און מיטלע שטעט, וואס איז ביי-איינעם גישט אריינגעצויגען געווארען אין דער מלוכה'סער אינדוסטריאליזאציע. די ארבייט פון די יודישע געזעלשאפטליכע ארגאניזאציעס וועט אפאסעווען די דאזיגע עלעמענטען פון אפגונד פון רעכטלא-זיגקייט און סאציאלען עלערנ.

אין האב אויך מיינ רייזע איבערן לאנד פערטונגעשעלט - האט ווייטער ערקלערט ד"ר סינגאלאווסקי - אז אויב מען קאן נאך אנטרעפער, בעזונדערס אין דער מאדאניז, גענוג יודע, וואס לידען נויט, זענען אבער אינגאנצען פערשוואונדען די אלע דערשיינונגען, וואס האבען דא פריהער כאראקטעריזירט און וואס כאראקטעריזירען נאך אין דער גאנצער וועלט עד היום די ספעציעלע יודען-פראגע. נאך פון דער נאכגעט קאן מען ריכ-טיג אפשאצן דעם פאליטישען, פסיכאלאגישען און עקאנאמישען ווערט, וואס עס האט דער אנטייל פון יודען אין דעם יידיש-אדמיניסטראטיווען און

פראפעסיע פון ארימעלייט איז ווארשא וואס שרייבט ווענען דעם דער „בערלינער טאגעבלאט"

טויזנט מענטשן אפמאכט בייסען די ארימעלייט זייער ספעציעלעס: פון א פארמאליטיקער ווערט ער פערוואנדעלט אין א בלינדען, אין א הילפער, זי נעמען די פראפעסיע פון אנטפערליכקייט, דאס אלעס פאדערט גישט נאך צו זיין זעהר געשיקט, נאך מען מוז נאך דערצו האבען די געהעריגע קליידונג און רעקוויזיטען, אין די עננע גע-לעך פון די פארשטעט זענען פעהאן געוועלבען פון הענדלער מיט אלעס מלבושים און דאס קאן יעדער ארימאן בעקומען פאר א קליינעם פרייז די בנדים, וואס זענען איהם נויטיג צו זיין ארבייט. פאר עטליכע זאטעס קאן מען דאס קויפן א פאר קלייט, קינסטליכע הויקערס, מאשעס, פון וועלכע מען קויפט געשוואלענע אייגען אדער געשווינדען

פראיעקט פון א יודישער מאסען-האלאנדיזאציע אין אלזשיר דער פראיעקט שטאמט פון מיטען 19-טען יאהר-הינדערט

פלאן פון א יודישער מאסען-קאלאניזאציע אין אלזשיר, וואס איז אריינגעדרוקט געווארען דורך דעם פראנצויזישען יוד יצחק אלטאראס אין דער העלטס פון 19-טען יאהרהינדערט, יצחק אלטאראס איז געבוירען געווארען אין יאהר 1786. ער האט שטודירט אין מארטייל און געמאכט א גרויסען פערמאנען אלס מוה-אין אינדוסטריעלער, אין יאהר 1845 האט אלטאראס בעת א קאסאטראפע פער-לירען זיין ווייב און קינדער, דאן האט אלטאראס בעשלאסען צו ווינען זיין נאנץ פערמאנענט לטובת די רוישישע יודען, וועלכע האבען שווער געליטען אויסער'ן יאך פון ניקאלאי דעם 1-טען הערשאפט צו דאנק דער הילף פון גאמאז או אלטאראס אויסגענומען געווארען אויף אנאליזירען דורך דעם פראנצויזישען קעניג לואי פיליפ און האט פאר איהם ענטוויקעלט דעם פלאן צו קאלאניזירען אין אלזשיר 40,000 יודישע פאמיליעס פון רוסלאנד.

דער פראנצויזישער קעניג האט זיך גינסטיג בעצוי-נען צום פראיעקט אין אלטאראס א זאפגעפאלען קיין פלעטערסבורג, פרי צו פצהאנדלען מיט דער רוישישער רעגירונג, נאך די געשפערעטען מיט'ן צאר און דעם צארישען גינסט צושרייען אין פוליש-פאס-קעווישע האט די רוישישע רעגירונג איינגעשטימט ארויסצולאזען 100 יודישע משפחות קיין אלזשיר. אלטאראס איז מיט דעם רעזולטאט פון די פער-האנדלונגען צעפליען גישט צושרייען און ער האט שפעטער פערווארען דעם גאנצען פלאן, אלס-ראס איז געשטארבען אין יאהר 1873 אין עלטער פון 87 יאהר, אין די לעצטע יאהרען האט ער גישט ארויסגעוויזען קיין אינטערעס צו יודישע פראנצן.

די פוילישע יודען מאכען האלייזע אריינסטירט פון דאנציגער ריבעראלז ראבינער געגען פוילישע יודן

דאנציג (י"ט"א) דאס יודישע פאלק, דער ארגאן פון דער נאציאנאלער פראצעדירע אין דער דאנציגער קהלה, האט פערענעמליכט א שאר-פען ארטיקלעל בענען דעם ראדיא-רעפערעט פון היצען ריבעראלען ראבינער ד"ר גרין. ראבינער ד"ר גרין האט, שילדערענדיג דאס יודישע לעבען אין דאנציג, ערקלערט, אז ביי דער וועלט-מלחמה איז אין דאנציגער קהלה לעבען אלץ געווען אין בעסטער ארונג, פו צווישען די פעלקער גישט געווען קיין ארענע, אויף וועלכער ער זאל קאנען אויספילען די טע-גער פון זיין גרויסען רעדנער-טאלאנט אדער כאלי-טישע גאבורה. ער האט מיט דער זאך געמיינט גאר ערנסט. און ער וועט אריבער אין דער גע-שיכטע פון אייראפע אלס גרויסער מלוכה-מאן, וועלכער האט זיך געשטעלט פאר א ציל אין לע-בן: דינען דער מענייח'דיג דור דענען דער אידעא פון שלום צווישען די פעלקער.

פ. פ. ס.

מלוכה ווירטשאפטליכען אפאראט, איצט, אין א צייט, ווען אפילו דער דייטשער יוד האט מיט שרעק דערזעהען, וואס עס פעהלט איהם נאך צו פאקסי-שער עמאנסיפאציע, מוז דער פאקט פון דער פער-העלטניסמעסיג בעדייטענדער יודישער בעאמטע-שאפט אין ראטען-רוסלאנד, די מול יודישע בע-אמטע אויף די אייגענבאהן, פאסט און טעלעגראף, וועלכע איך האב כמעט אומעטום געטראפען אויך מיינ רייזע, בעזונדערס פערצייכענע ווערען, דער זעהר שטארקער וואוס פון יודישער ארבייט אין דער גרויס-אינדוסטריע איז א געוואלטיגער געווינס. הונט מען טאך דערביי גישט פערנעסען, אז דער ווייט גרעסטער טייל פון דער דאזיגער יודישער מאסע, וואס איז אריינגעצויגען אין דער מלוכה-אינדוסטריע, איז גישט קיין קוואליפיקאציע, די דאזיגע עלעמענטען פערנעמען דערווייל א שוואכע פאזיציע אין דער אינדוסטריע און זענען דערביי אמוועגניגסטען געווען איבערגעזעצט: דאס איז געווען די אידעא פון שלום אויף דער וועלט.

נאך וועלט-דיקטאטור איז בריאן געווארען דער אפאסטאל פון שלום. דאס איז געווארען זיין אידעא פיקס, מיט דער אידעא האט ער געלעבט און איהר האט ער אפגעגעבען רינגע רינגע פאליטישע פער הייגקייטען. ער איז געווארען דער אפאסטאל פון שלום און פון דער איינפלוסריכטיגסטער וועלכע האט דאך אין איהר יסוד דעם געדאנק און די אידעא פון שלום, דער פעלקער-ליגע. אויף דער צייט פון נאך דער וועלט-מלחמה איז גישט געווען קיין איין וויכטיגע טיגע געשעהעניש, וואס זאל האבען א שייכות צו דער פערמאנענטער פון שלום צווישן די מלחמות און צו וועלכער עס זאל גישט האבען א דירעקטע שייכות. דער בייטיגער פראגראם איז דייטש לאנד, ער האט דאס אנגעקניפט די נייע פרייד ליכע בעציהונגען צווישן די בייידע לענדער, וואס זייערע בעציהונגען האבען און וועלכע האבען די ענטוויקלענדיג פערמאנענט פאר דער געשטאלטונג פון די פעהעלעכענישען אין אייראפע, מיט זיין באמערקטע און פערמאנענטע די פאליטיקאציע פון אייראפע, וועלכע איז געווען דער ציל פון דעם אפמאך אין לאקאר בא. בריאן האט אויפגענומען די אידעא פון פאך אייראפע און האט זי געפירט פערוויקליכען אין רעאלען פאליטישען לעבען. ער איז עס געווען דער פאליטיקער, וועלכער האט געהאט דעם מוט צו זאגן: כל זמן אויך בין ביי דער מאכט, וועט קיין קיין גישט זיין.

אויף דער פאליטישער אינטערנאציאנאלער צו רענע איז בריאן געווען איינע פון די פאפולערסטע אויב גישט די פאפולערסטע און בעליבסטע פיגור אין דער וועלט. ער איז מיט א קורצע צייט צוריק אהעם פון די פאליטישע געשעפטען און האט זיך אויך צוריקגעווענען פון דער ארבייט אין גענה, איז דאס געווארען א לעדיגער פלאץ, וועלכען קיין בער האט דערווייל גישט געווינען צו פערפילען. קיין גענה איז אראפגעקומען אלס פאליטישער פון פראגראם דער איינפלוסריכטיגסטער טארדיע, דארט וועט דער טיידן, דער אפאליטער סאציאליסט פאל באנקאר, אבער קיינער פון זיי קאן זיך אין דער ווייטסטער מאס גישט פערגלייכען מיט דער וויר קנה, מיט דעם אויטאריטעט, מיט דעם צוויבער, וועלכען עס האט פערמאנט בריאן.

פראיעקט פון א יודישער מאסען-האלאנדיזאציע אין אלזשיר דער פראיעקט שטאמט פון מיטען 19-טען יאהר-הינדערט

טויזנט מענטשן אפמאכט בייסען די ארימעלייט זייער ספעציעלעס: פון א פארמאליטיקער ווערט ער פערוואנדעלט אין א בלינדען, אין א הילפער, זי נעמען די פראפעסיע פון אנטפערליכקייט, דאס אלעס פאדערט גישט נאך צו זיין זעהר געשיקט, נאך מען מוז נאך דערצו האבען די געהעריגע קליידונג און רעקוויזיטען, אין די עננע גע-לעך פון די פארשטעט זענען פעהאן געוועלבען פון הענדלער מיט אלעס מלבושים און דאס קאן יעדער ארימאן בעקומען פאר א קליינעם פרייז די בנדים, וואס זענען איהם נויטיג צו זיין ארבייט. פאר עטליכע זאטעס קאן מען דאס קויפן א פאר קלייט, קינסטליכע הויקערס, מאשעס, פון וועלכע מען קויפט געשוואלענע אייגען אדער געשווינדען

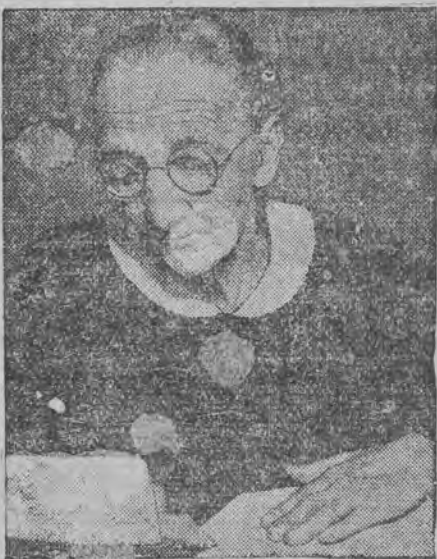
פראיעקט פון א יודישער מאסען-האלאנדיזאציע אין אלזשיר דער פראיעקט שטאמט פון מיטען 19-טען יאהר-הינדערט

פלאן פון א יודישער מאסען-קאלאניזאציע אין אלזשיר, וואס איז אריינגעדרוקט געווארען דורך דעם פראנצויזישען יוד יצחק אלטאראס אין דער העלטס פון 19-טען יאהרהינדערט, יצחק אלטאראס איז געבוירען געווארען אין יאהר 1786. ער האט שטודירט אין מארטייל און געמאכט א גרויסען פערמאנען אלס מוה-אין אינדוסטריעלער, אין יאהר 1845 האט אלטאראס בעת א קאסאטראפע פער-לירען זיין ווייב און קינדער, דאן האט אלטאראס בעשלאסען צו ווינען זיין נאנץ פערמאנענט לטובת די רוישישע יודען, וועלכע האבען שווער געליטען אויסער'ן יאך פון ניקאלאי דעם 1-טען הערשאפט צו דאנק דער הילף פון גאמאז או אלטאראס אויסגענומען געווארען אויף אנאליזירען דורך דעם פראנצויזישען קעניג לואי פיליפ און האט פאר איהם ענטוויקעלט דעם פלאן צו קאלאניזירען אין אלזשיר 40,000 יודישע פאמיליעס פון רוסלאנד.

דער פראנצויזישער קעניג האט זיך גינסטיג בעצוי-נען צום פראיעקט אין אלטאראס א זאפגעפאלען קיין פלעטערסבורג, פרי צו פצהאנדלען מיט דער רוישישער רעגירונג, נאך די געשפערעטען מיט'ן צאר און דעם צארישען גינסט צושרייען אין פוליש-פאס-קעווישע האט די רוישישע רעגירונג איינגעשטימט ארויסצולאזען 100 יודישע משפחות קיין אלזשיר. אלטאראס איז מיט דעם רעזולטאט פון די פער-האנדלונגען צעפליען גישט צושרייען און ער האט שפעטער פערווארען דעם גאנצען פלאן, אלס-ראס איז געשטארבען אין יאהר 1873 אין עלטער פון 87 יאהר, אין די לעצטע יאהרען האט ער גישט ארויסגעוויזען קיין אינטערעס צו יודישע פראנצן.

דער ווענער ראטשילד זאל ווידער ראטעווען עסטרייך

(ברית פון ווייז)

די 83-יגער ריזיג דעפוטאט פון טעכעלע-לאנדס קישען פארלאמענט האט די טעג געהאלטען און טעאטראמענטפולע רעדע, אז דער פארזיצער האט איהר עטליכע מאל געמאכט דאסעלען צו ארדנונג.

פון דער קרעדיט-אנשטאלט אדער פון דער קרעדיט-אנשטאלט, איז דאס אפער טאקע אלע, נישט קוקענדיג אויף ווייזע קוואליטעטעס; עס ווירט אויס, אז דאס איז שוין א בעל-טענע וואך, נאר איז יוד וועט דער וויל נאך דארט פערקאמפן און אים — ראטשילד אלס פרעזידענט! איהם קאן מען נישט, טאך מען נישט אים, "אפבויען" דער נאמען ראטשילד מוז דינען פאר דער קרעדיט-אנשטאלט אלס א מין מנהל אלס א מין קאמפאני, קאן מען אויך נישט ווייזען, צו די האלענדישע, פראפעסארען וועלען זיך ביכולת דאס שווער קראנקע עסטרייך טאקע צו סאנירען און אפשר וועט מען ווידער אפאל מונדן קומען צו ראטשילד'ס מיט פארזיכערטע פילען, לבל-החיות מיט בקשות, אז ער זאל ווילן א גרויסע מליך פאר עסטרייך ביי דעם הויפט-קראנקע, ביי ווען פערער דעם לאנדאנער ראטשילד.

און ווי עס ווירט אויס, איז דאס טאקע דער פאל, און די לעצטע פאר טעג האבען זיך ווידער אפאל אנגעהויבען שטען אין דער רעגירונגס-פארעם סע מינקע-ליינע קאמפלימענטען פאר דעם וויינער ראטשילד, ביי-הער, ער האט אויך אפילו נאך דעם צוזאמענברוך פון דער קרעדיט-אנשטאלט געפאפערט גרויסע און שווערע קרובות לטובת דעם עסטרייכ-שען שטאט, און אז ער האט אויך ווייטער בעוויזען זיין פארזיכערטע דע-מיט, וואס ער האט נישט גע-טון ווי אנדערע פרעזידענטען פון צוזאמענגעבראכענע באנקען, וואס האבען געפאקט זייערע פעסלעך מיט מיליאנען און געווינען עסטרייך דעם רוקען, זיך בעוועגנדיג ווער אין פראנקרייך, ווער אין דער שווייץ, ווער אין בעלגיע און ווער אנדער-שווא. דער וויינער ראטשילד האט עסטרייך נישט פער-לאזט, כמעט ער האט דאס געקאנט לייזט טון און זיך רוחני גלעבען אין אויסלאנד, בקיצור, זיט א פאר טעג איז דער "יוד ראטשילד" ווידער מנהל געווארען אין דעם, "הערר באראן ראטשילד", און אס גיט מען טאקע שוין אנצוגעהערען בודק רמז, אז כאטש די באנק בעלאגט היינט נישט מעהר צו ראטשילד'ס שטעטע ער אבער געגענאפער די אויסלענדישע קרעדיטארען אלס רעפערענצאנט פון די עסטרייכישע אינטערעסען.

דער אמת'ער פירש פון די אלע שעהע, גע-קרייזלטע ווערטער איז: דער וויינער ראטשילד זאל ווידער אפאל עסטרייך רעטען.

דער קרעדיט-אנשטאלט, און שוין די "הלכה כמורה" סרפון, שוין איז דער "הערר באראן ראטשילד", דער גרעסטער עסטרייכישער פאטריאט פערזאנלעך דעלט געווארען אין דעם "יוד ראטשילד", און דעם "מלאך המית" פון דעם עסטרייכישען שטאט דער פועל יוצא דערפון איז, אז די קרעדיט-אנשטאלט איז איצט אייגענליך א רעגירונגס-אינסטיטוציע און די רעגירונג מוז מאכען "אדמונג" און די קרעדיט-אנשטאלט, "סאנירען" אבער ווי צוויי א ראשית חכמה מוז מען האבען א סך מהמקים און "אפבויען" די בעל-חובות אין אויס-לאנד, הויפטזעליך די ראטשילדס אין לאנדאן און אין פאריז, פערלאנגען צוריק זייער געלד? האט מען זיך קודם כל גענומען צו פערקלערען די חובות פון דער באנק, אזוי ווייט ווי נאך מעגליך דורך "אפבויען", דאס הייסט, אויף פשוט לשון, דורך אפשאפען פון מעהר ווי טויזענד בעאמטע, אנהויבענדיג ביי די העכסטע דירעקטארען און ענ-דיגענדיג ביי די קלענסטע אנגעשטעלטע. מ'זאל אז מען מוז "אפבויען", איז דאך פערפאלען, אז מען מוז די קרעדיט-אנשטאלט רעטען איז דאך נישט קיין שייך, איז אפ"ע די צוהר, אז די "אפבויער" אנגעשטעלטע בעשטעהען בלויז פון ווידען, אדער מיט אנדערע ווערטער: מען שיקט אדער נאך יוד'שע בעאמטע און נישט קיין קריסטליכע!

וואלט עס נישט אפשר גענוג, א "יודישע חוצפה", צו פערלאנגען פון אנטעסטייכישער קריסטליך סאציאלער רעגירונג, אז זי זאל לעזען אין "איהר קרעדיט אנשטאלט" יודישע אנגעשטעלטע און דאס האט ערשט די טעג אפגען געוואלט א גע-וועסטער קריסטליך סאציאלער פיהרער, אז די קרעדיט-אנשטאלט איז נישט פאלעסוואר, און אז ער וויינט אלע יודישע בעאמטע א "גוטען פאר-טאג"...

עס וועלען נאך א סך, א סך יוד'ישע בעאמטע

גרויסע פאטריאטישע מעשים, וואס דאס "הויז-ראטשילד" האט תמיד געטון פאר עסטרייך און — ראטשילד האט זיך געלאזט איבערדענען.

אין משך פון די לעצטע עטליכע יאהר האבען די קרעדיט-אנשטאלט און דאס "הויז ראטשילד" טאקע אראפגעשלינגען א היבש ביסעל אדעלכע "פאטריאטישע" ביטערע פילען, וואס האבען ראט-שילדען געקאפט א סך, א סך צעהנדליג מיליאנען שילינג. אט דעמאלט איז טאקע דער וויינער ראט-שילד געפירער געווארען אלס דער גרעסטער עסטרייכישער פאטריאט. וואלט דער וועלט-קריזיס נישט געקומען אזוי ראפט, אזוי שטורמיש, וואלט מען זיך די שווערע, ביטערע פילען לאנגזאם און גארמאל אויפגעלעזט און פערזייעט געווארען אין דעם ברייטען, לייכען מאנען פון דער קרעדיט-אנשטאלט, עס וואלט אלע אריבערגעוואנגען בשלום און ראטשילד וואלט ווייטער געווען דער "גרעס-טער עסטרייכישער פאטריאט". איז אפשר געקוק-ען אזוי פלוצלינג דער שרעקליכער קריזיס-סער-עם, וואס האט אפגעקען און צוטרעטעט א גאנצע וועלט, און ביי דעם דאווענען איינצוגעהליכען שטו-רעם האט אויך די שטארקע, רייכע און שטארקע קרעדיט-אנשטאלט נישט מעהר געקאנט ריכטיג פער-דינען די אלע, פאטריאטישע פילען און — איז צוזאמענגעבראכען.

דא איז די עסטרייכישע רעגירונג איינגא-געווען געצוואונגען, נישט צוליב ראטשילד'ס, נאר לטובת דער עסטרייכישער ווירטשאפט, וואס איז כמעט גענצליך געווען קאנצענטרירט אין דער קרע-דיט-אנשטאלט, — זיך צו אננאמען און צו בא-קראנצירען מיט דעם גאנצען מלוכה פערמאנען פאר

עסטרייך געפינט זיך איצט אין א מצב פון גרויסע, פון א שווער קראנקע, וואס אטעמט מיט די לעצטע כוחות און פאכעט מיט דער נשמה. מען האט שוין געוואפען פערשידענע דאקטוירים-ספע-ציאליסטען, מען האט שוין אנגעווענדעט בל-ערליי רפואות, איינלענדישע און אויסלענדישע, כדי די אזוי געפעהרליכע קראנקהייט כאטש אביסעל צו ליבערען און דעם גרויס-דיינען חולה צו דערהאלטען ביים לעבען. דריי האלענדישע, פראפעסארען, שטענען תמיד ביי דעם קראנקען בעט און בעטראכ-טען דעם חולה-מסופן און אויפהער: איינער אלס דער פערטערער פון דעם פערקער-בונד, דער צוויי טער אלס "ווען" פון דער מלוכה-באנק און דער דריטער אלס גענעראל-דירעקטאר פון דער קרע-דיט אנשטאלט, פון ראטשילדס צוזאמענגעבראכע-נע באנק.

אויסגאנג פון דעם שיקאזל, א סארקאסטישער פאל פון דער וועלט-געשיכטע, א סך צעהנ-דליג יאהרען איז האלענדיש געווען אונטערטעניג דעם האבסבורגישען עסטרייך און איצט רעוואנשירט זיך האלענדיש דערפאר: די דריי האלענדישע, "רפואים" זענען איצט געמליך די פאקטישע הערשער פון דעם ארימען, טויט-קראנקען עסטרייך, זייערע ווער-טער זענען געפעהלען, זייערע ווייניגקייט — געבא-טען, פאר וועלכע זיי בעקומען נאך א זעהר היבשע סומע פון דעם לעכערדיגען, ארימען מלוכה-וועקעל, דאס קליינע, דינע וועקעלע, וואס דערהאלט נאך אביסעלע די שוואכע, גוסטידיגע אטעם-צוגען...

די הויפט-סיבה פון עסטרייכס מסופנה-דיינע קראנקהייט — שרייט מען פון אלע זייטען — איז די קרעדיט-אנשטאלט, דער "יוד ראטשילד", האט עסטרייך אומגליקליך געמאכט! דער עסטרייכישער שטאט און די עסטרייכישע מלוכה-באנק האבען געוואלט ביי דעם צוזאמענברוך פון ראטשילדס באנק באקראנצירען פאר איהרע אלע חובות, וואס זי איז געבליבען שולדיג אין אויסלאנד, דערפאר איז די עסטרייכישע וואלטע געוואנען ביז צו דער ערד און די ווירטשאפט איז חרוב נאכער געווארען, מיט איהר ווארט: "דער יוד ראטשילד" איז עסטרייכס מלאך המית — אזוי האט מען געשרייגען און גע-שריבען אויף אלע זייטען, אפילו אין מאנכע רע-גירונגס-ספעציען, פערנעסענדיג אדער ווי מאכענ-דיג פערנעסען, אז דער וועלכער "יוד ראטשילד" איז ערשט מיט דריי יאהר, און מיט א יאהר צוריק פון די וועלכע שרייערס און שרייבערס אליין געפירט געווארען אלס — עסטרייכס רעטער!

דאס איז געווען דעמאלט, ווען די קריסט-ליכע און אנדערע באנקען, וואס זענען געווען די שטיצפונקטען און די געלד-קוואלען פאר די רע-גירונג פארטייען, ווי למשל, די דייטשע שפאר-קאסען-באנק, די באדער-קרעדיט-באנק א.א.וו. זענען געשטאנען פאר א גענצליכען צוזאמענברוך צו ליב ווער מיטווייטשאפט און קארופען און עס האט געדראהט די געפאהר, אז גאנץ עסטרייך וועט בערגאבען ווערען אונטער די חרבות פון די פער-קאכטע אנטסעמיטישע און פאליטיש געליטעטע באנקען — אין א צייט, וואס דער ווירטשאפטליכער וועלט-קריזיס האט זיך נאך כמעט גאר נישט בע-מערקט געמאכט. דעמאלט האבען די רעגירונג און איהרע פארטייען פיהרער אנגעקלאפט אין די טר-ען פון "ראטשילדס באנק" און זיך געבעטען רחמים ביי דעם "הערר באראן" לאזט ראטשילד, אז די קרעדיט-אנשטאלט זאל אין זיך אויפנעמען די אלע פערקראכטע באנקען, דאס הייסט, די אלע פאסיונען און פערזאנלעך זייערע, און דארום מציל זיין דעם עסטרייכישען שטאט פון שאנד און די עסטרייכישע ווירטשאפט פון א קאטאסטראפע. מען האט דער "הערר באראן" געמאכט די גרעסטע חניפה-שע קאמפלימענטען און איהם הערמאנעט אן די

די אויסלענדישע פאטריאטערס אין טאקא

פון לינקס: דייטשלאנד, איטאליען, ענגלאנד, אמעריקע, פראנקרייך, נאך א בעזון ביים יאפאנישען אויסערן-מיניסטער, וועלכער האט פאר זיי אויפגעקלערט יאפאנעס צילען און כינע.

בעשווינדעלט דעם טאטעז אויפערפיהרט צום שמד די טאכטער

פריהמארגען איז ער נעלס געווארען, צוזאמען מיט איהם איז אויך פערשוואונדען דעם סאחר'ס טאכ-טער באטייע. פון בריק, וועלכען זי האט דערנאך צוגעשיקט איהר פאטער, האט זיך אויסגעווינען, אז זי איז אנטלאפען מיט יארוניאוו, צוליב וועל-כען זי וועט זיך שמד'ן און חתונה האבען מיט איהם.

דער סאחר האט נישט געוואלט מאכען קיין טומעל און האט וועגען דער באנצער געשיכטע געמאכט א שווייג.

ווייל נע, די טעג איז פערענדיגט געווארען די אויספארשונג נעגען א געוויסען עמיל יארוני-אדוואקאט א געווענענע האנדעלס-אנגעשטעלטען, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען אין בעשווינדע-לען א ווילנער יודישען סאחר ווען פאמיליע פער-פענסליכען מיר נישט צוליב פערשטענדיכע שלמים) און אין פארפיהרען זיין איין אייניגע-טאכטער, וועלכע ער האט דערבראכט צום שמד זיין דערנאך אוועקגעווארען איהר.

יארוניאדוואקאט האט פערלירען זיין פאסטען צוליב פערשידענע שווינדלערישע מאכניאציעס. פלייבענדיג ארבייטסלאז האט ער נאנעמען זוכען שילען ווי אזוי צו פערדינען אויף חיונה. יארוניאדוואקאט איז דאן געקומען צום סאחר וועגען וועלכען עס האנדעלט זיך און האט דער-לערט, אז ער איז א פארשטעהער פון א פויגלער-זירמע וועלכע וויל אנקניפען מיט'ן סאחר האג-העלט-בעציהאונען. יארוניאדוואקאט איז געווארען ביים סאחר אג'אטער איינגעהער, ער האט איהם בעווי-זען אזוי צו פערדינען דעם קאס, אז דער סאחר האט איהם אויסגעגעבען וועקעלען אויף עטליכע מויער גילדען, וועלכע יארוניאדוואקאט האט גע-יארמט איינלעגען אלס קניצע אין דער ווארשא-זער פירמע.

אין דער אמת'ן האט אבער יארוניאדוואקאט זי וועקעלען דיסקאנטירט און אין איין שיינעם

קלע פסידרעם

צו זעהר ביליגע פרייזען
נעהמט אז די דרוקעריי פון
"נייעם פאלקסבלאט"

די סלעפסידרעם ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערמינט
און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

היינט און פאלגענדע טעג!

ערשטע פוילישע קלאנג-קאמערע

נעשטען אויף גרויס פון מיליטער-לעבען לויט דער אינסעניואציע פון
Ferdynand Goetl
Wienlawa Dlucoszowski
אויסגעהער אויסגעהער
וואוירע בחורים

הומאר! געלעכטער! וויצען!
אין די הויפטראלען:
Dymsha, Krukowski, Wal-
ter, Lenczewski, Frenkiel,
Skonieczay, Pogorzelska,
Marja Cheveau, Niemirzanka

דער זאל איז שטארק בעהיימט.
אנהויב אין געווען טעג 4.30 נאכמיטאג,
שבת אין וואנטאג - 12 א ווינער בייטאג
פאמיליע פרייז פון די פלעצער.

נייע פער ארדנונג
וועגען צאהלען אומזאץ = שטייער לויט אריטשאלט

(2) פון דער 8. קאטעגאריע (אינדוסטרי) וועלכע האבען נישט קיין האנדווערקער - קארטען, אָנער האבען יא האנדווערקער-קארטען און בערעכענען מערער, ווי איין געדונגענעם אַפּרענטיס (3) פון די 6. אָנער 7. אינדוסטרי-קאטעגאריע, וועלכע האבען האנדווערקער-קארטען און זייער אָפּשטאַמעטער אומזאצן פאַר די יאהרן 28, 29 און 1930, אָנער 29, 1930 און 1930 איבערשטייגט נישט 40 טויזנד זל. אַ יאהר דערנאָכטערליך.

די אומשטענעמונגען פון דער דאָזיקער גרופּע זעהלען אַלזא אַזויס זייער אָפּשטאַמעטער אומזאצן יאָר די שטעיט-יאָהרען 28, 29 און 1930. 1930 און 1930 איבערשטייגט נישט דערנאָכטערליך.

פון 3000 זל. — 38 זל. גר. " 4000 " — 50 זל. גר. " 5000 " — 49 זל. גר.

אויבער פון די עממינליכסטע פראבלעמען פאר
דער מלאכה, קליין אינדוסטריע און האנדעל איז
דער אינדוסטריע־שיינער אדער ריכטיגער געזאגט—
דער אויסמעסטונג סיסטעם פון דאזיגען שיינער
ס'האנדעלט זיך דא קודם אלץ וועגן דער דער-
פאלטיקייט פון מאדעם; וועגן דעם, וועט דער דער-
מאסטער שיינער ווערט גענומען פון די אויסגער-
בעטע דראבען אונטערגעזעהנגען אויך אין פארם
פון אומנאך.
דער צווייטער פינאליכער אומשטאנד איז די פיל
מאליקייט פון דער בעשטיינדיג; דאס, וועט איין
פון דער וועלכער באפעקט ווערט בעלזשטיגט אזוי
פיל מאל, וויסל ווירטשאפטליך געקאממעט עטלעכע
ר'מאכט דורך ביז ר'קומט ענדליך אן אין רשות פון
פערזענליכער, אמשטראקטען גיט זיך אדער צו
פארלירן דער און ווערשטענדן גלייכנאכט אים צו

אויס פארגעזעהן אין בעסטעטיגעטן דורכ'ן אַ-
ייטס-אינסעקטאריאט פאר שריפטליך-פערזענע
ליסטען פאבריקס-רעגולאצאן.
בעסטאפען אַב'ארייטער קאָן מען בלויז פאר
איינע פון די פאָלגנדע שלעחות :
(1) פאר ביליוולירטע לעכט אדער גאסלעכט

אין גרעסערע ארבייטס ווערקשטאטען און פאר-
ריקען ווערען ארויסגעליינט אויף די ארבייטס פאר-
עוויסע פערשולדיגונגען אדער פערנאכלעסיגקייטען
אין דער ארבייטס פערשיידענע פארשטאנדען. דער
אייגענע סיסטעם און דערלעבאנד פון דערטלעכע
שטארנפולסטע אפטייט נאך אויף און פיל אויף וויפל

שעק-בעזער האט גישט אויסגעפירט די דאזיגע
וויכטיג, ווערט מען נאך גישט בעפרייט פון דער פער-
גוטווארטליכקייט פאר'ן זשורירען טשעק. דער
על חוב מוז טאקע דעם טשעק בעצאלען, קום איז
ער אבער ביכלות צו בעווייזן, אז צוליב דער
ערמאנטער נאכגעטרייגקייט פון טשעק-בעזער, האט
אויס גישט ביי וועזען ווייטער צו מאנען די
בעצאלטע סומע פאר'ן אויסגעקויפטען טשעק און
ס'קומט איהם דעריבער אויס צו לייזען א מאטער-
עלען שאדען, איז ער בערעכטיגט דעם דאזיגען
שאדען אויסצומאנען פון פערשולדיגטען טשעק-
בעזער.

בעה אנדלענדיג אין זייער צייט די פראגע
וועגן פליכטען פון א וועקסל-בעזיצער האבען מיר
געהאט דאמאל אנגעוויזן אז לויטן ארט 44 פון
וויילישע וועקסל דעקרט אין ע' מחויב אין
אל פון א פראטעסט מיטצושטילן וועגן דעם,
אין משך פון 4 טעג דעם פערטן פון וועמען ער
האט דעם וועקסל בעזיצן. דער לעצטער דארף
ניטער מעלדען וועגען דעם זיין פארזיידאנט אין
משך פון די לעצטע 2 טעג אזוי כסדר ביז צום
וויסנשאפטער.

דער לעצטער כלל גילט אויך ביי טשעקען.
פונקט ווי ביי וועקסלען בעשטימט גיט דאס

עס און יענעם איינפֿעהאלטען ווערען אויף אַ גר-
יסע צייט.
דערווייל האָט ער פֿון בעהאַלטענעם פֿאַר-
על אַראַיסגענומען אַ פּעקעל וועקסלען מיט זיין
קלייטסאַבענעם ווייב אונטערשטעלן און עס איז
ערגענעמען זיין יודע, יענער האָט ווי קיינמאַל גאָר
שטאַנענדיג אַ זאָגנענעם און ליצטירט זיין גאַנץ
ערמעגלעך.
אָבערקויפֿט אויף דער ליצטאַציע דאָס אויס-
שטעלעטע פֿערמענען האָט נישט קיין אַנדערער
י דער פּאַטער פֿון דער געליבטער אין עטליכע טעג
וואָס איז פֿאַרגעקומען די חתונה פֿון פֿחם קאַרגער
זיין געליבט אין פֿאַר דער חתונה איז גע-
לאָטען געוואָרען אַנאַקס אינטערזייטע אין וועל-
ע ס'זענען אַיינגעטראָנען געוואָרען צוליב זאַכען,
עלכע זענען פֿיקטיוו געקויפֿט געוואָרען אויף דער
ליצטאַציע.

דייער אויסרעכענונג איז געווען איינצושלייערען
נחשן דייערע יוגענדע טאָלסער און אויפ'ן חשבון
זיין זון אריינצורעכענען דאָס איבערגעבליבענע פער
עיען.
פנחס האָט אָבער פון דער שוועגערין גאָנג
נאָך געהאַלטען.
איבעריגענס האָט ער זיך שוין געהאַט אָנגע-
רייט אַב'אַנדערע כלה, מיט וועלכער ער האָט גע-
האַט עסקים נאָך פאַר דעם חתונה און ער האָט
פון איהר גייסט געקענט חתונה האָבען צומאָל
לייב איהר אַרימקייט.
איצט האָט זיך געמאַכט אַ גיבסטיגע געלעגנע-
זיט פאַר פנחס צו פאַרבינדען זיך מיט איהר גע-
זעצט. אָב האָט ער שוין געמוזט מיט איהר חתונה
אַבען, ווייל זי האָט זיך געפונען אַב'אַנדערע אומ-
טענדען און יעדער פֿרוב צו וועלען זי שטילן.

בשעתו, האם א געוויסער פנחס קארגע-
הנה געהאט מיט פרל מאניע גיך. א טאכטער פון
היבען אַנגעווייזענע גארדענדלעך.
פנחס האט פארגעזאן א גרויסען גון מיט א רייך
דינגעארדענטע, און און זיך רעכענעט אויף גלוב
א גאס א געשעפט.
דאס געשעפט איז אבער אוועק אזוי שלעך
הולדט, אז אין משך פון א גאך קורצע צייט איז
פון אַנגעפארשטן לאנגער געבליבען א בארג שפיג-
עבעכץ מיט א ים חובות.
באין ברירה האט נעמען דער שווער געמאכט
דיסטער עפענען דעם טייטסטער און אויפצעהלען א
רישען גון.
בבדי אבער אוועקסטראשען זיינע קרעדיטא-
רן האט פנחס אַנגעהויבען צו פיהרען דאס בער-
ייסט געשעפט אויפ'ן נאמען פון זיין פרוי.
און ער האט געוואלט זיך אונטער א געוויסער

ר. ראב. פון זערוזשער גאס.
בעפרייט ווערען פון לאקאל-שטייער צול
בייטסלאזיקייט קאן מען נאך אין דעם פאל וו
פערזעמט א דירה וואס בעשטעהט העכסטע
פון 1 שטוב מיט א קוך.

א רעזערוויסט פון 1898.
 די גאנצע מגילה איז איבערגעלאזן אין פא-
 רדאטש איהר בעפון א קלארען ענטפער.
 אט איהר אויסגענוצט דעם בעשטימטען סער-
 ין דער דאמאלדיגער אומגעפער אדער נישט
 האט איהר זיך נישט גענוצטעלט אין יענע
 יט, פארמאגט נאך א פערזענלעכע ליב-
 דער אומשטאנד, וואס איהר האט שוין דער-
 נער צייט דורכגעמאכט אימונגען, ענדערש ניש-
 לאנג.
 וואס שייך פערזענלעכקייט, קאן זי אין דער
 פל אויך נישט האבען קיין אנווענדונג.

איין איירדישער עצה
גילטיג מיטוואך דעם 9טען מערץ
—••—
א בעקאנטער יוריסט
ערמילדט יורדישע עצות
פון 3 ביז 4 אַ ווינער נאכמיטאג אין דערשטי-
ציע פון אונזער שטינג, מיטבריקאווער 21.
אינטערעסאנטער דראמעל מיטבריקאווער
דעם קופאן פון „נייעס פאָלקסבלאט“
— פון דעם זעלבן טאג —

אז פנחס געוועזענער שווער איז געקומען אפ-
מיטשטען זמן חתונה, האט זיך ארויסגעוויפן, אז
פנחס האט שוין דורך דער צייט חתונה געהאט מיט
אנדערע און אז און אזא זאך וועגן אריינגעגעבען
ווארען טאקע זיינע אייגענע זאכען.
דער דאפעלט פערשווינדעלעכער ג-ק האט דער-
בער וועגן דער באזעצער אפערע געמאלדען דער
אקאדאטור. די דורכגעפירטע אויסטראשונג האט
פער גישט געקאנט אין פנחס האנדלונג פסט-
טעלען קיין סאטמער פון א פערברעך.
באין ברירה האט דער פערברעטער ג-ק
גרופירט געגען זיין געוועזענע איידעם א ציוויל
זאציע, וועלכער וועט שוין די גאנצעסטע טעג
געהאט ווערען אין היגען קריידערעכט.

אָס געדראָסן מיט אַ סקאַנדאַל.
פֿאַרן האָט אָבער פֿערשטאַנען, אַז קײַם וועט
זײַן געוועזענער שווער דערויסען פֿון זײַנע
נױט, וועט ער תּיכף אָנגענומען שרײַט אָפֿ-
נעמען פֿון אײַנס די ירדשע און אײַנס וועט אײַנס-
מען צו בלייבען בײַ לײַדיגע ווענט און מע-
נענט.
וואָס האָט פֿאַס געטון ?
קורבן צו האָט ער זײַן געוועזענעם
שווער צו פֿערשטאַנען. ער האָט זײַן פֿאַרשלאָג
זאָג אָנגענומען, נאָ פֿערקענטע געפֿאַרנט אײַנס-
נענע דעם אַלע, אַז אײַז נישט בלױז מסכּים
יפֿין שידוך, נאָר ער איז פֿאַר אײַנפֿאַרליק
רעכט, וואָס ער וועט ווײַטער אײַנס האָבען פֿאַר
שווער. נישט מױסר דער זאָן חתונה מוז נאָך צולײַב

עס טענהט זיך אז פאס האט אירען אייניקל
וואס טארהן, נאך די צאליגע האט שוין אפגע-
האט געמוזט נעמען זיין פרוי, אזוי ארום האט
זיך שטענדיג ביי זיך געהאט אויף א גרעסערע
פאך וועקסטען, אונטערגעשיידענע דורך זיין ווייב.
נאָרמל האט זיך אויך דאס בעיינטיג געשעט
עקיקעלט פאָר אַראָפּ אַ חוץ די געשעפטליכע צרות
און נאך די בעל הבית'ס פאלינג גענומען קומען
צו זיך. די האט אזוי אפגעקומען א שיינע צייט און
דורך אונטערגעשטארבן.
נישט געקומען דערויף וואס די פערשטארבענע
אָס נישט אַינגעלאזט קיין קינדער, האָבען פונ-
דערגעקען די מאַחזנים נישט געמאָגט פון פער-
לעכטן אירעם אָס אַינגעפאליבענע לויפן אָס
נעמערציזע פערמענען.

מיטוואך
9
אדר ב' תרצ"ב

מערץ

וואך-אויסגאבע 6.21
וואך-אונטערשאפט 5.24

פרייע לעהרער-פאסטענס

פאר רעדאקטירטע לעהרערס אין פראנקרייך

וואסערע דאקומענטן דארף מען האבן צו בעקומען א לעהרער-פאסטען

1. אייגענענדיג געשריבענע ביאגראפיע.
 2. שול-דאקומענט וואו ס'דארף בעשטעטיגט ווערן וואו דער קאנדידאט האט שטודירט.
 3. א בעשייניגונג פון דער געזעלשאפטליכער ארבייט.
 4. א בעשייניגונג פון שול-אינספיקטאריאט, וועלכע דארף בעשטעטיגן, אז דער קאנדידאט אדער קאנדידאטקע האט געארבייט שוין מינדעסטענס 3 יארה.
 5. א בעשייניגונג פון א דאקטאר וועגן אים (2) דער קאדזער לעהרער-פראגראם, נעכטען דערנאכטען פון בילדונגס-מיניסטער א מיטטיילונג, צו אים פראנקרייך קענען לעהרערס בעקומען פאסטענס.
- פרי צו בעקומען א לעהרער-פאסטען אין פראנקרייך דארפן די קאנדידאטן אפגעבען ביטעס דורך דער פערמיטלונג פון שול-אינספיקטאריאט צום בילדונג-מיניסטעריום פון סוף היינטיגען חודש. צו די ביטעס מוזען בייגעלעגט ווערען פאלגנדע דאקומענטען:

א „פאבריק“ פון פאלש געלד

אין ענטדעקט געווארען אין א דארף הינטער לאדז

מאכט אונטערס אין אויסגעוואקסט די שויער, אויף אז מ'האט זי נעמט פירערן מיט שטריק, ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט אין די פרוי גרעסע זיארשטיק פון דארף וואס וויסנדיק צו הינטער לאדז.

די פאליציי האט אין דארף אונטערהערט א רעוויזיע ביי דער פויערס פרידא באגזמאן, דאס האבען זיך גראד געפונען נעכטען פון לאדז.

בלוטיגער רויב-אנפאל אויף א פערד-מארק

4 באנדיטען זענען ארעסטירט געווארען

באנדיטען האבען דאן ביי איהם צוגענומען דעם פארשעל מיט 800 זל. און אנטלאפען.

די פאליציי איז געלאגען די באנדיטען צו זענען ארעסטירט געווארען.

פון האנדעלס-געריכט

צאהל „נאדווער“ אין אופאלאשטשען אין חודש פעברואר

וויסנדיק (פערטריק, 1148) דער געפאלענער סוחר איז געשטעלט געווארען אונטער פאליציי-א-שער אויפליכט.

דעם סיניק פון דער באגראבן-פירמע „הישראל הערש קאנסקער“ פערסנלעכע (סוחר) ראווע (18) איז דערלייבט געווארען צו פערפארען די פאבריק.

אין משך פון חודש פעברואר זענען דעם געריכט אפגעגעבען געווארען 3 ביטעס וועגן אונטער-ווערן אין דער זעלבער צייט זענען פערע-טליכט געווארען 13 אופאלאשטשען.

הראנקע-קאסע-בעאמטער פער'משפט

אין 2 יארה אויסבעסערונגס-הויז (2) אין נעכטיגען ג. פאלקסבלאט, האבען מיר איבערגעגעבען א פערטריק 3 דעם פערשעט געזען דעם לייטער פון דער רעטאקאציע-אפטיילונג ביי דער קר. קאסע.

היינט האט דאס געריכט ארויסגעגעבען א פסק דין, וואס וועלכען ער איז פערמשפט געווארען אויף 2 יארה אויסבעסערונגס-הויז.

רעקרוטען בעפאלען דורכגעהער אויף צושלאגען א יודישע יונגערמאן

האט דאן ארויסגעקאפט א שטיק אייזן און דער-צוגאנג שטיינען איבער'ן קאפ, 60 וואס ער איז געפאלען אויף דער פירד בעשייניג זיך מיט בלוט, צוליב דעם, וואס די פאגאטאזיע האט זיך פערשפרייט האט דעם מיט בלוט - אונגעקענטע יונגערמאן גענומען הילף דער פערלשער פריינד-מאן, 1 מאי 59.

די פאליציי דארף אין דער צייט פון פאגאר פערשטארקען די פאליציי-פאסטענס אין די גאסען צום די קאזארמס.

פערגרעסערט די ארבייטס-שעה'ן אין די שפינערייען

צוליב'ן נאכגענומען וומער-סעזאן

(אג) אויף א וועג פון דער פעריוואלטונג פון די פערמיטלונג פון בילדונג-פראגראם, אויף וועלכע כער ס'איז פערשלאסען געווארען, פון 21. מערץ ביזן 17 אפריל צו פערגרעסערען אין אלע שפינערייען די ארבייטס-שעה'ן 160 שעה. פון דעם געהט אראפ די 8 יום-טוב-שעה'ן.

דער בעשלוס ערקלערט זיך מיט דעם נאך-גענומען וומער-סעזאן, צו וועלכען ס'וועט בלייבן זיין א גרעסערער סכום גאר.

טעטיגקייט פון געוונדהייט-אמט

ביים לאדזער מאניסטראט

אונטערן פארויז פון לאדז פאר מאגאליס, איז פארגעקומען א וועג פון געוונדהייט-אמט. נאכ'ן בעהערען דעם פערשטאנד-בענעם דאס-מאן קאלאווויט, האט דער מיטעלשטאט אפ-געגעבען א פערטריק פון יארה 1931, פון דער סא-ניטאר-פאליציי האט אפגעגעבען א פערטריק דער-צו-מערקט פון די וואוינגס-אינספיקטאריעס האט אפגעגעבען לאדז פאר מאגאליס.

נאך די בעריכטען האט זיך ענטוויקעלט א דיסקוסיע און דער בעריכט איז אפגענומען געווארען.

„וומער-צייט“

דער ווינער זאל צוריקגערוקט ווערען אויף א שעה

(2) אין לאקאל פון קרייז-ראט פון די פוי-לישע פראפעסיאנעלע פערמיטלונג, „פראצע“, איז נעכטען פארגעקומען א קאנפערענץ, וועגן איינ-פיהרען די „וומער-צייט“, ד.ה. צוריקרוקען דעם ווינער אויף א שעה.

ס'איז פערשלאסען געווארען, דערוועגן אויס-צוגארבייטען א מעמאריאל צו די געהעריגע אינ-סטאנצע, אין וועלכען ס'וועט אנטוויקעלט ווערען אויף דער וויכטיגקייט פון איינפיהרען די „וומער-צייט“, וואס ס'איז די ארבייטער די מעגליכקייט, וומער-צייט צו געניסען פון נאך א שעה ווילכע, אין שפארט עלעקטרישע ליכט.

הלייז-אינדוסטריע געגעזען פער-ביליגערען די פרייזען פון

פיינוועל-סחורות

(אג) אין פאבריקאציע-פערמיטלונג קאמפאני פאר א מיטגליד-פעריוואלטונג, אויף וועלכע ס'וועט בעטראכט ווערען די געשאפענע לאגע-אויס-לאדזער טעקסטיל-מאדעל, צוליב דעם, וואס מאכט פאבריקאציע פערביליגערען די פרייזען צום וומער-סעזאן, דעם פערגאנגענעם וומער-סעזאן, האבען די דאזיגע פאבריקאציען רעדוצירט די פרייזען פון 30 ביז 40 פראצענט גידע-ייגער פון מאדעל-פרייז, צוליב וואס די סוחרים און קליינע פאבריקאציען האבען געהאט גרויסע פערלוסטען.

לאדזער יודישער האמעראל-טעאמער
אלטע 1-טער מאי 2, ווי: דור צעלמיסטער און א. פערמאן.

גאסטשפילדן פון לאדזער „אררט“
קאמעראל און קליינקונסט-טעאמער
קינסטל, אג. 5, בראדערווא.

היינט, מיטוואך-נאר 1 פארשטעלונג אנהייב 9.45 אוועק
ווידערהאלונג פון 25-טען יובילעאום-פראגראם

„שמחות ביי יודען“

אין 2 טיילען, 13 בילדער.

- 1) פראלאג, 2) בין מנחה למערב, 3) וואלט, 4) וויא, 5) פערדעלען... 6) אריזש און דאברוש, 6) שמענדריקס, 7) געראנגעל, 8) שעה-באנדע, 9) אלע זענען גוט, 10) אינדרא, 11) ראוי זאפה, 12) דער ארעס-טאנט פון נאָוואַמיעסא, 13) פיינאל: שמחות ביי יודען.
- טעקסטען: מ. בראדערווא, א. גאדפארדען און פ. מיאדאָווא. מוזיק: קאמפ. דור בייגעלמאן, ס. לייט און פאליקס-מאטיווען. דעקאראציעס און קאסטיומען: דינה מאטיו. רעזשי: ש. דושיגאן און י. שומאכער. קאנצערט-מייסטער: ש. בייגעלמאן, בינע-אינספ. מ. קאן. עס בעטייליגען זיך (לויט א"ב): ש. גאדשטיין, מרים דאָלסקא, ש. דושיגאן, שיינע מרים, צילי סטאל, מ. פערמערמאן, מ. פולאדער, מ. קאן, י. ריינגאס, י. שומאכער, י. שיפער און א. קינסטלערישער טאנץ-קווארטעט.

Przywatne POGOTOWIE LECARSKIE
ZIELONA 6.
12-333
Telefon 12-333

ערמיילט דרינגענדע ערשטליכע הילף אין אלע פלוצידיגע פאפאלען צו יעדער צייט
בייטאג און ביינאכט ווי אויך אין אלע אקזשערדיע און גינקעלאגישע הילף.

בעריכט פון איצונג וואס איז נישט פארגעקומען יודישע סאציאליסטישע פראקטישע געגען דעם פרעזענט פון שטאט-דאס האלצערבער

דער קליינער ענדערונג פון דער רעזאלוציע, כדי מעגליך צו מאכען דעם פרעזענט אפצושטעלען די רעזאלוציע, די פועליציון פראקטישע האט אבער נישט מסכים געווען צו מאכען וועלכע ס'איז ענדע-רונגען.

דערווייל האט זיך אונטערגעקוקט אבאנאדער ענין, די בוגזישע פראקטישע האט אריינגעשטעלט אין שטאט-דאס א דרינגעדיגע פארשלאג וועגן די ענדערונגען אין די סאציאלע געזעצגעבעריי, אבער אויך דא האט דער פרעזענט האלצערבער געהאלטן טען אז מ'דארף דעם פארשלאג נישט אפשיימען, ווייל דער ענין געהער נישט צו דער קאמפאטענץ פון שטאט-דאס. צוליב אַזא שטעלונג האבען די בוגזישע און פועליציוניסטישע פראקטישע ערקלערט אז אויב דער פרעזענט פון שטאט-דאס וועט נישט

מען קליינע ענדערונגען אין דער רעזאלוציע, כדי מעגליך צו מאכען דעם פרעזענט אפצושטעלען די רעזאלוציע, די פועליציון פראקטישע האט אבער נישט מסכים געווען צו מאכען וועלכע ס'איז ענדע-רונגען.

דערווייל האט זיך אונטערגעקוקט אבאנאדער ענין, די בוגזישע פראקטישע האט אריינגעשטעלט אין שטאט-דאס א דרינגעדיגע פארשלאג וועגן די ענדערונגען אין די סאציאלע געזעצגעבעריי, אבער אויך דא האט דער פרעזענט האלצערבער געהאלטן טען אז מ'דארף דעם פארשלאג נישט אפשיימען, ווייל דער ענין געהער נישט צו דער קאמפאטענץ פון שטאט-דאס. צוליב אַזא שטעלונג האבען די בוגזישע און פועליציוניסטישע פראקטישע ערקלערט אז אויב דער פרעזענט פון שטאט-דאס וועט נישט

ווי בעקאנט איז די פרייהערדיגע איצונג פון פאלגענדען טעם. בעת דער דעבאטע וועגן דעם דעם וועלכעס פראקטישע אריינגעשטעלט האט די פועליציון-פראקטישע אריינגעשטעלט מיט די ווערטער: „די פאר-שיסטישע ברויטשאזע וויל מיט איהרע מעטא-דען... א.א.וו.“

דער פרעזענט פון שטאט-דאס האט געוואלט די דאזיגע רעזאלוציע שטעלען צו אפשיימען צוליב דעם, וואס דער פרעזענט האט געהאלטען, אז אין פולען איז קיין פאשיון נישט פערהאן. די „פועליציון-פראקטישע האט אבער נישט געוואלט רעוויגירען פון דער רעזאלוציע און די אפשיימונג איז נישט פארגעקומען.

אויף נעכטען איז ווידער צוגעפירט גע-ווארען א איצונג פון שטאט-דאס כדי אפצושטעלען די פארשלאגע וועגן דעם נייעם וועלכעס פראקטישע אריינגעשטעלט האט דער קאמפאטענץ. דער קאמפאטענץ איז אבער נישט ליך-ווידער געווארען, דער פרעזענט האט זיך געהאלטען ביי דאס זיינדיגע און אויך די פועליציון-פראקטישע האט נישט געוואלט צוריקהערן איהר פארשלאג. פאר דער נעכטיגער איצונג איז פארגעקומען א איצונג פון די סאציאליסטישע פראקטישע. די פ.א.א. האט געוואלט אן איצונג פון די פועליציון וועלכע מ'א

אפטייטש

היינטיגע נאכט-דיווערסען

(2) יאנקעלעוויטש (אלבער מארק 9) שטע-קעל (לימאנאווסקא 37) גלובאווסקי, (נארוטא-וויטשא 6) האמבורג (גלובא 50) פאולאווסקי (פיעטריק 307) פיעטראווסקי (פאמארסקא 91).

אז מ'שמירט פאהרמט מען טאקע

אבער נישט אייביג איז עס אזוי...

(2) פאר וועלען איבערקויפן א בעאמסען, אז דער אויטאמאביל-בעיזער יאן פאלק פערמאשט געווארען אויף 2 וואכען תפיסה.

לאדער גאסען ווערען פער-פלאנצט ביימער

(2) די פלאנצטאטישע-אפטיילונג איז צוגעטרע-טען צו דער פרייהערדיג-ארבייט. אין דער ערשטער רייה, וועלן פערפלאנצט ווערן מיט בוימער דער בל-דאמבראווסקי, דער סקווער ביי דער לודקע, און די באסען בושעווינער, צעמנאמא, גייער און די קאלאניע פון „וויי“ אויף גיי-פאגאניצער גאס. אויך אין די פארקען וועלען פערפלאנצט ווערען ביי-בוימער.

DOKTOR
W. WOLKOWSKI
צעגענליאנא 4, מעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און ווענערישע קראנקייטען. מענער-שוועלע, אלע ארט אנאליזע, עלעקטראטראמיע, בעהאנדלונג מיט קווארטז-סראלע. נעמט אן פון 8-2 און פון 9-5 אווענד. בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

פאר אויסשטעלען א שטעק

אזו דעהונג

2 וואכען ארעסט און 1500 זל. שטראף (2) אויף דער בעסולדיונגס-באנק פון שטאק טישען בעריכט, איז נעכטען געוועזען דער היגער סוחר חיים לודער מייזעראנא, וועלכער איז בעסול-דינט געווארען, אז ער האט אויסגעשטעלט א שטעק אויף 11 טויזענד זל. אויף דער באנק פון „ברידער טאוב“ ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזען, האט מ. נישט געהאט קיין דעקונג אויף דעם אויסגעשטעלטען שטעק.

דאס בעריכט האט מייזעראנא פערמאשט אויף 2 וואכען אומבעדינגטען ארעסט און 1500 זל. שטראף.

אויפגעהאנגען זיך צוליב נויט

(2) אויף בלאדא 12 האט זיך נעכטען אויס-געהאנגען דער 51-יאהריגער יאן קאליאווסקי, א פאנסאפל-מאכער. ווען די פאגאטאזיע איז אנגע-קומען איז ער שוין געווען, די סבה פון וועלכעס-מאָר איז נויט.

א רעטונג

צום קרייז!!!

הויפט א לאס צו דער אינטיגער 5. קלאס אין דער איינציג-בעוואוסטער און גליקליכער קאלעקטאר פון

F. BRAJTSZTAJN
Łódź, Piotrkowska 14
telefon 142-47

וואס עס וועט שוין טויזנטער מענטשן גליקליך געווארען. די ציהונג קומט שוין דאס דעם דאנערשט 10טן מערץ ד.י.

פערשעמיגט נישט! בל הקודם זכה!
ביי דער צווייטער קלאס איז אין מיין קאלעקטאר געפאלען

№ 30.000 זל. אויף 89011

פאר מאכען אן אונלעגאלע אינסטאלאציע

פערמאשט אויף א הויזש תפיסה

פאר אדורכפירען אן אונלעגאלע אינסטע-לאציע, איז אברהם בלאט (בושעווינער 6) פער-משפט געווארען אויף א הויזש ארעסט, די שטראף איז אבגעלעבט געווארען אויף 2 יאהר.

וואסער איז אויך א סחורה

היווירט נעמט ספעציעלען אפצאל דערפאר

(א) דער הויז-ווירט באלדעסלאוו גראבאווסקי (וואפיענא 42) האט זיך געמאכט א פרנסה פון נעמען פון די לאקאטארען א ספעציעלען אפצאל פון נעמען וואסער פון דער פלומפ.

דער כיטערר היווירט איז צוגעוואגען צו ווארען צו בעריכטליכער פערזאנלעכקייט.

בעאמטע פון דער באנקראטירטער לאדזער האנדעלס-באנק פערקלאגען די אופאלאשטש-מאסע איז געריכט

(אג) אין שייכות מיט דער אופאלאשטש פון דער לאדזער האנדעלס-באנק, האבען די באנק-א-געשטעלטע אריינגעטרעטען אן אפאלאשטש געגען דער אופאלאשטש-מאסע.

די באנק-בעאמטע האבען אין יאהר 1907 גערייכטע אן עמערסור-קאסע פאר אלמנות און יתומים. אין דער קאסע האבען די דאזיגע בע-אמטע די גאנצע צייט איינגעזעהלט בייטראג לויטן הויך פון די פנסיעס. די דאזיגע עמער-י

די נייעסטע פערפומען

אזו אלדערדיי
אי-אז אויסרענדישע
קאממעטיק
עפפעהלמ
צו האנקורעני-פרייזען
די מאדערנסטע פערפומעריע

פאר אנגראמיסטען
ספעציעלער ראבאט
הורט און דעמייל!

J. DRUKIER
ZAWADZKA 5, TELEFON 175-92

געברענגט א ברייף צו יאקוב גרינפעלד.
— איהר האט מיך דערקענט און איך דערקען איין ערשט איצט. אמאל, איך בין דאס געווען אבער אלץ און מ'וילען, שטענדיג אונטער זיין טעראר. שטענדיג געוואונגענערדייט. ס'איז נאך נישט געבוירען געווארען דער מענטש, וועלכער זאל זיך קענען אקעגענשטעלען דעם „מענטש מיט די שלאנגען-אויגען“.

— דער דאזיגער מענטש האט דאך מיר געזאגט, אז איהר זענט געווען די פרוי פון יאקוב גרינפעלד.
— ס'איז אמאל און ס'איז נישט אמאל, האט פרידא מיט דער גאנצער אפעהערענדיגער געזאגט, דושימי איז אפגעצאלט און געוועזען געווען מ'אן, פאקטיש איז עס אבער איינע פון די פיל אפערעס, וועלכע ווערען געמאכט פון דעם דאזיגער אויסווארף.

די מאס פו נפרידאס לייזען איז שוין געווען איבערפולט, אזוי אז זי האט געהילט א בעהער-פעניש מיט איינציען צו שליסען א בונט. פאר איר מצען זיך אראפגעווערען פון הארצען און שטענען זיך א פריינד, מיט וועלכען אנצעהויערען א געמיינ-זאמען קאמף, כדי זיך ארויסצובעקומען פון אונ-טער זשאדעס טעראר.

— איהר קענט האבען צו מיר צוטריו, פריי-ליין, איך פערשטעה איין אויסגעצייכענט, איך וועל איין גענוי אויסקלערען די לאגע, איך וועלכער איהר געבנט זיך, ווייל, אז איהר זאלט שוין פערשטעהען, אז מיט געוואלט וועט איהר זיך פון דאנען בשום אופן נישט ארויסרייסען. איהר האטס דעריבער זוכען אנדערע מיטלען...

— וואס וויל ער מיט מיר מאכען?
— דאס ווייס איך נישט, אפשר דאס וואס ער האט געמאכט מיט מיר און מיט פיל אנדערע.
— וואס האט ער מיט איין געמאכט, האט מירם געפרעגט מעהר פון נייגריגקייט, ווי פון שרעק.
— פון מיר האט ער געמאכט אבאויסגעלאסענע

ר. איזראעל. סוף פערערע

— וואס ווילט איהר פון מיר, וואס ווילט איהר מיט מיר מאכען, האט מירם נישט מיט איהר קול אויסגעשריגען.
— דערווייל גארנישט האב איך איהר געזאגט, דערווייל געוואלט.
ביי די דאזיגע ווערטער האט זשאדעס צוגע-קלאפט די טיר און איז אוועק. דאס איז געווען זיין שטענדיגע טאקטיק, איידער זיך צו קריגען, אדער צו ווילען, איידער צו הערען נישט אנגענוה-מע פראגען און געבען נאכמעהר נישט אנגענוה-מע ענטפערען. האט ער געלאזט זיין קרבן אליין, און זיינע אייגענע צוהות און פלאנען.

מירם האט זיך דעריבער נאך מעהר הער-שראקען. זי איז איצט געבליבען אליין מיט פריי-דאן. נאך עטליכע מינוט פון טויט-אנגסט איז מירם צוגעלאפען צו דער טיר און זי געפרובט דאן עפענען. די טיר איז געווען געשלאסען. זי האט דאן געפרובט צוצולויפען צום פענסטער. דא האט איהר פרידא פערשטעלט דעם וועג און צו איהר געזאגט:

— אומזיסט ווילט איהר זיך אזוי ארום רא-טעווען. דאס וועט זיך איין נישט איינגעבען.
מירם האט מיט גרויס אונזערן געקוקט אויף פרידאן, זי האט נישט געוואוסט, וואס מיט איהר אנצוהויען צו רעדען.
— וואס ווילט איהר פון מיר, האט מירם נישט מעהר אויסגעהאלטען, און זיך שטארק צו-הייבט.

— ווער. — זענט. — איהר? האט מירם שטא-מלדיג געפרעגט.
— איך בין פונקט אזא קרבן פון דעם מענטש מיט די „שלאנגען-אויגען“ ווי איהר און ווי פיל אנדערע.
— איך האב דאך שוין איין אבער געוועהן צו זאמען מיט איהם, אפילו דעמאלט ווען איך האב

APOLLO

היינט און פאלגענדע טעג:
העלדישע עפאלי פון די געשיכטע פון
די קאמפן מיטן צאריס וועגן דער
אינאפהענגיקייט פון פוילען א. נ.

10 פון פאליאק

מעכטיגער פילם אויפן גרונד פון די
זכרונות פון Jan-Jur Gorzechowski
אין די הויפטראלן:

ZOFJA BATYCKA
BOGUSŁAW SAMBORSKI
ADAM BRODZISZ
KARLINA LUBIENSKA
JOZEF WĘGRZYN

אנהויב אין געווען. טעג 4 נאכמיטאג,
שבת און זונטאג-12 א ווייגער ביטאג.
נעכסטער פראגראם: "דערלייזונג"
דייט מאלסמא

בעריהטער יידישער מאלער מאנע האץ

ארדענט איין וויי אומשטעלונג
אין לאדו

אין לאדו ווילט איצט דער בעריהטער
יידישער קונסט-מאלער, וועלכער וואוינט
אין פאריז, מאנע קאץ.

ווי בעקאנט האט איצט מאנע קאץ געפונען
זיין גרויסע און הערליכע אויסשטעלונג אין ווארשע
און דער פראנצויזישער אמבאסאדאר האט געקויפט
א גרויס בילד פאר דער אמבאסאדע.

מאנע קאץ איז געקומען קיין לאדו, כדי
איינצוארדענען דא וויי אויסשטעלונג.

דזשע רעכטצייטס ערפאלגריי- כע גאסטראל איז פילדארמאניע

אייניקל גב האט געזיגט אויף דער גאנצער
לויט. דזשע רעכטצייטס האט אין, אייניקל גב
אויפגעשטיגען זיך וועלכע, דאס פאליקום איז
פשוט בעצאיערעט געווארען פון וויין שפילן יונגען
און טאנצען און נעמט אויף וויין יעדען אויסטריט
מיט שטורמישע אפלאדיגעמענטען. פיל האט מיטגע-
האלפען צום ערפאלג די גוט בעליבטע ארטיסטן
און זינגערין יוכב' וילבערג צוזאמען מיטן גאנצן
צפן גוט בעקאנטען אנסאמבל פון פילדארמאניע
היינט שפילט די טרופע צוזאמען מיטן גאנצן
ארטעסטער אין פיאטקאוו, אייניקל גב' מיט
דזשע רעכטצייטס אין דער סיטי ראט.

ווייטערדיגע פארשטעלונגען

ביי דער יידישע מעאמער סטודיע
אין "הומיר"

די יידישע טעאטער סטודיע אין "הומיר"
שפילט פרייטאג ד. 11, שבת ד. 12, זונטאג ד. 13
סעברואר 9 אוועק מנדעלע מוכר כפרים קא-
מפויט אין 10 בילדער, די ריזע פון בנימין דעם
דריטען (מסעות בנימין השלישי) די קאמפדיע
פערמאנט א שפע אין הומיר וי ווערט געשפילט
שליש צום 7, 8 און 9 מאל.

פון "ארט"

מיט א ריזיגען ערפאלג געהט סאג אין סאג
אויס די נייע פרעמיערע, שמחות ביי יידן יע-
דער נומער בעזונדער איז א שלאגער פאר זיך. עס
צייכען זיך אויס בעזונדערס די נומערן זיך וועגן
אין ארדנונג מיט שיינע מרים, דושינא און שו-
מאכער אין די הויפטראלען.

"געדאנעל" "שיה באנדע" און אנדערע
מיטן אנטהיל פון דעם גאנצען אויסגעצייכענטען
אנסאמבל פון דער "ארט" טרופע. היינט געהט
איינ פארשטעלונג אנהויב 9.45 אוועק.

ראדיא-פראגראם

מיטוואך דעם 9 מערץ 1932
11.45 פונעם איבערויכט 11.58 צייט-טיי-
נאל, 12.10 גראמאפאן, 3.25 פארשטעלונג, 3.45
בערזע און קאמיוקאט פאר פישער און שפער,
3.50 פארשטעלונג, 4.10 גראמאפאן, 4.15 קאמ-
ניקאט, 4.20 צווישען ביכער, 4.40 גראמאפאן,
4.55 דעקציע ענגליש, 5.10 פארשטעלונג, 5.35
קאנצערט, 6.50 פערשידענע, 7.15 קאמיוקאט
פון גאדנער האנדעלס-קאמער, 7.30 רעפערטואר,
7.45 ראדיא-פונעם, 8.00 פעליעסאן, 8.15 מוזיק,
9.15 ליטערארישע פערטעל שעה, 9.30 קאמעראל-
קאנצערט, 10.30 קאמיוקאטען, 10.45 איינצי-
דישע פראגראמעס.

ארבייטסלאזער ווארפט זיך פון 3-טען שטאק

און פארט ארויף אויף א יידישע פרוי

ארבייטער דערהרגעט געווארען און די פרוי איז געפאלען אין חלשות
(2) די דורכגעצויגן אויף פראנצויזישקאנער גאס
האבען נעכטען בייגעוואוינט א שרעקליכע סצענע:
(2) נאכמיטאג ווען די גאס איז געווען בע-
לעבט, איז פון א פענסטער פון 3-טען שטאק אויף
פראנצויזישקאנער 11 פלוצים איז ארויסגעשפונגען
דער 70 יעהריגער רעדאקטער ארבייטער יאן
סערטשאק, אויף דער גאס איז נראד אדורכגע-
גאנגען די יידישע פרוי.

ביז פרייטאג ווערט נישט געשפילט יידיש טעאטער אין פילדארמאניע

דירעקציע: ד. צעלמיסער און א. בעזמאן.

ערפאלג! בענייטערונג! ענטוויאזם! רופט ארויס מיט וויין שפילען דער שענסטער אמעריק. בוק-האמיקער

1000-ער
מענשן זענען
פרייטאג און שבת
אונזער פילדארמאניע
אהו בילעטן!

איווענד - פרייזען:
פון 80 גר. ביז 2.50
נאכמ. - פרייזען:
פון 60 גר. ביז 1.60
א מתנה
צו יעדען בילעטן

דזשע רעכטצייט "אייניקל גב"

אין זיין לעצטען
סענסאציענעלען
שלאגער
מיטן אנטייל
פון דער בעליבטער
ארטיסטין-זינגערין
יוכבד זילבערג
צו יעדען בילעט א מתנה אומזיסט דאס בילד פון דזשע רעכטצייט
מיט די 2 שלאגער-לידער "שווינג הערצעלעך" און "צירעלעך" וואס
ווערט געזונגען דורך דזשע רעכטצייט מיטן גאנצען אנסאמבל.
שבת 4 נאכמיטאג אויף דעם גרויסען פערלאנג אונטערפאלט צום לעצטן מאל
"יאנהעלדע כוואט"
20 שלאגער-נומערן איינער שטער פון צווייטען.
מוזיק-רעזשי דזשע רעכטצייט. צו יעדען בילעט א קלינג אומזיסט
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילדארמאניע.

אקציע ברייגען צו מעכע דעם פרייז פון עלעקטריע

אין יאקאט פון קליינענער-דער - פראייין
פיעטראוואר 69, איז נעכטען פארגעקומען א זי-
צונג פון פארשטעלער פון א גאנצע רייה פאלישע
און יידישע פראדיצען און ארגאניזאציעס צוזאמען
מיט פארשטעלער פון דער פונעם וועגן דער אק-
ציע ביליגער צו מעכע דעם פרייז פון עלעקטרי-
פאר קראפט, זיכט און "ארגאניזאציעס".
צו דעם צוועק איז שוין געשאפן געווארען
א צווישן-פראנצויזישער קאמיטעט, וועלכער פיהרט
אן מיט דער אקציע, אין נאמען פון קאמיטעט האט
דער זייערענדיג ארגאניזאציע, אן ווען די עלעק-
ראניע זאל זיך אפילו רעכענען הונדערט פראצענט
פערדינסט צו איהרע אייגענע קאסעס, וואלט א
קלאוואט געדארפט קאסטען נאר 30 גר. בעת

אין יאקאט פון קליינענער-דער - פראייין

פיעטראוואר 69, איז נעכטען פארגעקומען א זי-
צונג פון פארשטעלער פון א גאנצע רייה פאלישע
און יידישע פראדיצען און ארגאניזאציעס צוזאמען
מיט פארשטעלער פון דער פונעם וועגן דער אק-
ציע ביליגער צו מעכע דעם פרייז פון עלעקטרי-
פאר קראפט, זיכט און "ארגאניזאציעס".
צו דעם צוועק איז שוין געשאפן געווארען
א צווישן-פראנצויזישער קאמיטעט, וועלכער פיהרט
אן מיט דער אקציע, אין נאמען פון קאמיטעט האט
דער זייערענדיג ארגאניזאציע, אן ווען די עלעק-
ראניע זאל זיך אפילו רעכענען הונדערט פראצענט
פערדינסט צו איהרע אייגענע קאסעס, וואלט א
קלאוואט געדארפט קאסטען נאר 30 גר. בעת

ENGLISH
פאראנפערנער און פאר-
נערשטענע. קאנווערסא-
ציע, ליטעראטור
צו צוגענגליכע פרייזען
ערטיילט א פעהיגער פ-
דאגא. - 55 רעסען אין
אדמיניסטראטא פאר "Mir"

וואנעם
קינדער-וואנעם
בעקומט איהר נור אין דער בלעכער-ווערקשטער
"ZGODA"
לאדו, צעגעלניאנא 2, טעל. 134-51 (עק פערטיק).
בעמא: וואנעם ווערען אויך אויסגעפארגט.

Samochody
i motocykle używane
Kupno, sprzedaż, komis
zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel. 189-28

די ארבייטסלאזיקייט אין לאדו

(2) פערזאנלעכע וואך. האבען פאר דער
נייט פון 29-טען פעברואר ביי 5-טען מערץ ד. י.
אין לאדו, ארבייטסלאזיקייט פארגעקומען שטענ-
20,100 ארבייטסלאזיקייט דערגעסער 4.382 פרויען.

פון שער-ארבייטער-פערליין

וואסאג ארדענט איין די קולטור-קאמיטע אין
אייגענעם פראייט-קאמאטע, א פארשונג פאר די
מיטגלידער איבער דער בעקאנטער טעמא: "די
פראגעמען פון יידישען ארבייטער אין ליכט פון
דער נייער צייט" מיט דיסקוסיעס.
די פארשונגען און חברים-שמעסען, וואס
קומען לעצטענס פאר אין שער-פערליין האבען
ווי שוין קונה-שם געווען ביי די יידישע שער-
ארבייטער, ווייל זיי טראגען א וויסענשאפטליכען
מאראקסער.

א שרפה אין ביהלעס פאפריק

(א) אין ביהלעס פאפריק (היפאטעסעסע 9)
האט נעכטען אויסגעבראכען א שרפה. די פיער-
לעשער האבען די שרפה איינגעלאשען, דער הונק
ווערט געשצט אויף 5 טויזענד זל.

איבערגעפאהרען

(א) אויף זאכאנדיש 9, איז נעכטען איבער-
געפאהרען געווארען דער סוחר שמעון גאלדבערג,
פון לימאנאווסא 59.

פארמאל ביי דער ארבייט

(א) אין פאנאנסקייס פאפריק איז געשעהן
א צופאל מיט דעם ארבייטער אינוואקא דאווידשעק,
בעת וועלכען ער האט צוגעקען ביינע פיס.

"די איצטיגע לאגע אין ציונים"

די פארשונג פון בערל לאמער
אין פילדארמאניע

בעכטען איז פארגעקומען אין פילדארמאניע
זאל א פארשונג פון בעקאנטען ציוניסטישען פיה-
רער און עקזעקוטיו-מייטליד פערל לאמער.
אין נאמען פון דער ליגע פארן ארבייטער-
אויפגעשטיגען פון דער ליגע פארן ארבייטער-
שטעלע פאר דעם חשבוני גאס פארן פערזאנלעכע
עלמירער גאס ווערט ווארען אויסגענומען.
ה' לאמער האלט א לענגערע רעפערעס ווע-
גען דער איצטיגע לאגע אין ציונים. שילדערט
די וויכטיגע נאכגעפאלע דערגרייכונגען פון די יי-
דישע מאסען אין ארץ-ישראל. דער רעדנער זאגט:
"מיר שטייען ווי גיט אויף דעקלאראציעס, דער
דראגנ גאך ארץ-ישראל דאמירט זיך שוין לאנג
צעהנדליגער יאהרען, נישט קוקענדיג אויף אלע
שוועריגקייטען וועגן אין די לעצטע יאהרען אריי-
געקומען אומלעגאל איבער עצהן טויזענער עמיגרא-
טען, וועלכע די ענגלישע ארמיניסטראציע האט גע-
מאכט פערשטעטיגען אין דער לעצטער פאלקס-ציי-
לונג אויף א רייה צווישענדיגע וואס קומען מצד די
פערזאנלעכע אויפן זאל, ענטפערט דער רעדנער
און פערטיידיגט די ביידאצטיגע פאליטיק פון דער
ציוניסטישער עקזעקוטיוו אין לאדו.
פרטים פון רעפערעס - מארגען.

יאפאן, כינע און די פעל- קער-ליגע

פונדירישער מיטינג אין אלקס-
מעאמער

אין פאלקס-טעאטער איז פארגעקומען א
בונדישער מיטינג א. ד. ט. "יאפאן, כינע און די
עלעקטריע".

די ה"ה ראטא. מילמאן, נוסקאוויטש און
יאסני האבען אין זייערע רעדעס בעלויכטען די
אינטערגאנצאלע פאליטישע לאגע און די סבות,
וועלכע האבען געברענגט צו דער בלוז-דערגריסונג
אויפן ווייטען מורח.
די רעדנער האבען זיך אויך אפגעשטעלט
וועגן דער ארבייט פון דער עלעקטריע ליגע, ענט-
וואפנענ-קאמערענדיק. וועלכע האט קיין שום בע-
דייטונג נישט אין קאמף געגען די נייע מלחמות,
וואס קאנען פערוויסטען די וועלט, נאר דער
ארבייטער-קלאס איז פאך זיך גענעצטשטעלען
די געפאהר פון נייע מלחמות.
לסוף האט דער פארשער פון מיטינג ה.
פראגאמענט דערמאנט די בלייבנדיגע אפאלען פון
קאמוניסטען אויף די בונדישע טוער אין ווארשא
און עס זענען אנטענומען געווארען דריי רעזאלי-
ציעס. נעגען מלחמות, נעגען די בלוטיגע אפאלען
אויף די ארבייטער-טוער און א רעאקציע, לויט
וועלכער די פערזאנלעכע סאלודאריירען זיך מיט
די שטייגענדע קליינע-ארבייטער אין ווארשא
און דריקען אויס מיטגעפיהר די פאמיליעס פון די
געפאלענע.

Dr. JÓZEF IZYSOŃ
med. JÓZEF IZYSOŃ
פארשונג 9, טעל. 210-75
אויפן, נאך און האלד-קראנקהייטען שטייט אין
שפראך-שטענדיגען
עמפאנאנט פון 12 - 2 פארמא. און פון 5-7 נאכמ.

